

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2010 m. gruodžio 9 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas C(2007) 2286 dėl pasiūlymų, susijusių su netiesioginiais veiksmais pagal Septintosios bendrosios programos (2007–2013 m.) specialiąją programą „Idėjos“, teikimo, vertinimo, atrankos ir paramos skyrimo procedūrų EMTT taisyklių priėmimo

(Tekstas svarbus EEE)

(2010/767/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1906/2006, nustatantį įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir universitetų dalyvavimo Septintosios bendrosios programos veiksmuose ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos taisykles (2007–2013 m.) ⁽¹⁾, ypač į jo 16 straipsnio 3 dalį.

kadangi:

- (1) 2007 m. birželio 6 d. sprendimu C(2007) 2286 Komisija priėmė pasiūlymų, susijusių su netiesioginiais veiksmais pagal Septintosios bendrosios programos (2007–2013 m.) specialiąją programą „Idėjos“, teikimo Europos mokslinių tyrimų tarybai ir susijusių vertinimo, atrankos ir paramos skyrimo procedūrų taisykles (EMTT taisyklės).
- (2) Komisija tas taisykles iš dalies pakeitė 2007 m. rugsėjo 27 d. sprendimu C(2007) 4429.
- (3) Atsižvelgiant į patirtį, įgytą paskelbus pirmuosius EMTT kvietimus teikti paraiškas 2007, 2008 ir 2009 m., ir į Europos Sąjungos teisės aktų pakeitimus arba į pakeitimus, kurių paprašė EMTT Mokslo taryba, Sprendimą C(2007) 2286 reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimu C(2007) 2286 priimtos pasiūlymų, susijusių su netiesioginiais veiksmais pagal Septintosios bendrosios

programos (2007–2013 m.) specialiąją programą „Idėjos“, teikimo, vertinimo, atrankos ir paramos skyrimo procedūrų EMTT taisyklės pakeičiamos priede pateiktomis taisyklėmis.

2 straipsnis

1. Pasiūlymų, susijusių su netiesioginiais veiksmais pagal Septintosios bendrosios programos (2007–2013 m.) specialiąją programą „Idėjos“, teikimo, vertinimo, atrankos ir paramos skyrimo procedūrų EMTT taisyklės taikomos visiems po šio sprendimo įsigaliojimo paskelbtiems EMTT kvietimams teikti pasiūlymus.

2. Nepriklausomų ekspertų ir pagrindinių tyrėjų, pakviestų dalyvauti pokalbyje, skyrimo ir atlyginimo nuostatos, kaip nustatyta Komisijos priimtuose pavyzdiniuose skyrimo raštuose, taip pat Pasiūlymų, susijusių su netiesioginiais veiksmais pagal Septintosios bendrosios programos (2007–2013 m.) specialiąją programą „Idėjos“, teikimo, vertinimo, atrankos ir paramos skyrimo procedūrų EMTT taisyklių 3 skyriuje, B ir C prieduose, taikomos nuo šio sprendimo įsigaliojimo datos.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2010 m. gruodžio 9 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ OL L 391, 2006 12 30, p. 1.

PRIEDAS

EUROPOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ TARYBA

Pasiūlyimų, susijusių su netiesioginiais veiksmais pagal Septintosios bendrosios programos (2007–2013 m.) specialiąją programą „Idėjos“, teikimo, vertinimo, atrankos ir paramos skyrimo procedūrų EMTT taisyklės

TURINYS

1.	Preambulė. Sąvokų apibrėžtys	53
2.	Išvadas	53
2.1.	Principai	53
2.2.	Pasiūlyimų teikimas	54
2.2.1.	Kvietimai teikti paraiškas	54
2.2.2.	Išankstinė registracija	54
2.2.3.	Teikimas	54
2.2.4.	Pagalba teikiant paraišką	55
2.2.5.	Pasiūlymo gavimas	55
2.2.6.	Tinkamumo patikra	55
3.	Pasiūlyimų tarpusavio vertinimas	56
3.1.1.	Nepriklausomų ekspertų vaidmuo	56
3.1.2.	Ekspertų skyrimas	57
3.1.2.1.	Nepriklausomų ekspertų paslaugų atsisakymas pareiškėjo prašymu	57
3.1.3.	Ekspertų skyrimo sąlygos, Elgesio kodeksas ir interesų konfliktas	57
3.1.4.	Nepriklausomi stebėtojai	58
3.1.5.	Pasiūlyimų tarpusavio vertinimo kriterijai	59
3.1.6.	Pasiūlyimų tarpusavio vertinimo organizavimas	59
3.1.6.1.	Mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų projektų tarpusavio vertinimas	59
3.1.6.2.	Mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų projektams taikoma dviejų pakopų procedūra	60
3.1.6.3.	Koordinavimo ir paramos veiksmų tarpusavio vertinimas	61
3.1.7.	Tarpusavio vertinimo rezultatai, pasiūlyimų atranka ir atmetimas	61
3.1.8.	Pareiškėjų informavimas apie vertinimo rezultatus	62
3.1.9.	Pagalba ir skundo pateikimo procedūros	62
3.1.10.	Ataskaita ir informacija apie paraiškų tarpusavio vertinimo procesą	63
4.	Sprendimas skirti lėšų ir dotacijos susitarimų rengimas	63

5.	Priedai	64
5.1.	A priedas. Popierinių pasiūlymų versijų teikimo procedūros	64
5.2.	B priedas. Etikos aspektų vertinimo procedūros	64
5.3.	C priedas. Į pokalbį pakviestų pagrindinių tyrėjų kelionės, dienpinigių ir apgyvendinimo išlaidų kompensavimo taisyklės	67
5.4.	D priedas. Su saugumu susijusiems EMTT veiksams taikoma tvarka	69

1. PREAMBULĖ. SĄVOKŲ APIBRĖŽTYS

Europos mokslinių tyrimų taryba (EMTT) yra įsteigta Europos Komisijos ⁽¹⁾ pagal Mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintosios bendrosios programos specialiosios programos „Idėjos“ (Specialioji idėjomis skirta programa) ⁽²⁾ nuostatas, kaip priemonė tai specialiajai programai įgyvendinti.

EMTT sudaro Mokslo taryba, Generalinis sekretorius ir Europos Komisijos įsteigta specialioji įgyvendinimo struktūra – Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga ⁽³⁾; ji atsiškai Komisijai ir veikia Komisijos jai garantuojamomis autonomiškumo ir integralumo sąlygomis.

Siekiant aiškumo, šiame dokumente naudojamos sąvokos apibrėžiamos taip:

EMTTVĮ – Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga.

7 BP – Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintoji bendroji programa (2007–2013 m.) ⁽⁴⁾.

Dalyvavimo taisyklės – Įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir universitetų dalyvavimo Septintosios bendrosios programos veiksmuose ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos taisyklės (2007–2013 m.) ⁽⁵⁾.

Finansinis reglamentas – 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽⁶⁾.

2. ĮVADAS

Šiuo dokumentu siekiama nustatyti taisykles, taikomas pasiūlymų teikimui ir tarpusavio vertinimui ir skiriant dotacijas pagal atrinktus pasiūlymus. Taisyklėse nustatyti esminiai rodikliai, kuriais siekiama užtikrinti, kad dotacijų skyrimo procedūros būtų griežtos, teisingos, veiksmingos ir tinkamos. Taisyklės sudarytos bendradarbiaujant su EMTT Mokslo taryba, kuri yra atsakinga, *inter alia*, už darbo programos „Idėjos“ parengimą, pasiūlymų tarpusavio vertinimo pagal specialiąją programą „Idėjos“ metodus ir procedūras ir už nepriklausomų ekspertų, kurie galėtų padėti vykdant tokių pasiūlymų tarpusavio vertinimą, atranką. Taisyklės priėmė Komisija, laikydamasi Dalyvavimo taisyklių.

1 skyriuje apibūdinami pagrindiniai šiam procesui nuo paraiškos pateikimo iki dotacijos skyrimo taikomi principai: aukšta kokybė, skaidrumas, teisingumas ir nešališkumas, veiksmingumas ir sparta, taip pat etikos principai.

2 skyriuje apibūdinamos paraiškų pateikimo procedūros ir paraiškų tvarkymo būdai, įskaitant tinkamumo vertinimą.

3 skyriuje apibūdinamas pasiūlymų tarpusavio vertinimas, įskaitant nepriklausomų ekspertų atranką ir skyrimą, galimų ir esamų interesų konfliktų sprendimą ir pasiūlymų tarpusavio vertinimo organizavimą. Jame taip pat apibūdinami apeliacinių prašymų ir skundų nagrinėjimo būdai ir informavimo apie pasiūlymų tarpusavio vertinimą ir dotacijų skyrimą būdai.

4 skyriuje apibūdinamas dotacijų parengimas ir skyrimas.

2.1. Principai

Procesas, kuris prasideda pateikus paraišką ir baigiasi suteikus dotacijas, vykdomas laikantis kelių griežtai nustatytų principų:

— *Aukšta kokybė.* Finansavimo tikslais atrinkti projektai turi būti aukštos mokslinės ir (arba) techninės kokybės.

⁽¹⁾ OL L 57, 2007 2 24, p. 14.

⁽²⁾ OL L 400, 2006 12 30, p. 243.

⁽³⁾ OL L 9, 2008 1 12, p. 15.

⁽⁴⁾ OL L 412, 2006 12 30, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 391, 2006 12 30, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

- *Skaidrumas*. Sprendimai dėl finansavimo ir dotacijos skyrimo turi būti pagrįsti aiškiai apibrėžtomis taisyklėmis ir procedūromis, o pasiūlymą pateikę juridiniai asmenys ir pagrindiniai tyrėjai turėtų gauti tinkamą atsakymą apie pateiktų pasiūlymų tarpusavio vertinimo rezultatus.
- *Teisingumas ir nešališkumas*. Visi pasiūlymai turi būti vertinami nuosekliai ir tuo pačiu būdu. Jie turi būti vertinami nešališkai, atsižvelgiant į jų vertę, nepaisant jų kilmės ar pateikiančios įstaigos, pagrindinio tyrėjo ar kurio kito grupės nario tapatybės.
- *Konfidencialumas*. Visi EMTTV pateikti pasiūlymai, taip pat susiję duomenys, žinios ir dokumentai turi būti tvarkomi konfidencialiai.
- *Veiksmingumas ir sparta*. Pasiūlymų tarpusavio vertinimas, dotacijų skyrimas ir dotacijų susitarimų rengimas turėtų būti atliekami kuo greičiau, išlaikant pasiūlymų tarpusavio vertinimo kokybę ir atsižvelgiant į teisinę sistemą.
- *Etikos ir saugumo aspektai*. Pagrindinių etikos principų arba susijusių saugumo procedūrų neatitinkantis pasiūlymas gali būti bet kada pašalintas iš pasiūlymų tarpusavio vertinimo, atrankos ar dotacijos skyrimo proceso.

2.2. Pasiūlymų teikimas

2.2.1. Kvietimai teikti paraiškas

Pasiūlymai teikiami pagal kvietimus teikti paraiškas (kvietimai) ⁽¹⁾. Kvietimų turinys ir tvarkaraštis nurodyti „Idėjų“ darbo programoje ir skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (kvietimo tekstas) Komisijos interneto svetainėje (-ėse) ⁽²⁾, taip pat EMTT interneto svetainėje, kurioje bus aktyvioji nuoroda į Komisijos interneto svetainę (-es).

Kvietimuose dėl mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų projektų gali būti nurodytas orientacinis viso kvietimo biudžetas arba tame kvietime nurodytų konkrečių mokslinių tyrimų sričių orientaciniai biudžetai, kuriuos įvertins atskiros nepriklausomų ekspertų grupės.

Kvietime taip pat nurodoma tai, ar pasiūlymas teikiamas viena ar dviem pakopomis, ir (arba) tai, ar taikoma vieno ar dviejų etapų pasiūlymų tarpusavio vertinimo procedūra. Jei pasiūlymas teikiama dviem pakopomis, antroje pakopoje visą pasiūlymą galės teikti tik tie kandidatai, kurių pasiūlymai buvo teigiamai įvertinti pirmoje pakopoje.

2.2.2. Išankstinė registracija

Kadangi specialiojoje programoje „Idėjos“ taikomas „iš apačios į viršų“ metodas, EMTT tikisi, kad bus pateikta daug pasiūlymų visose mokslinių tyrimų srityse. Kad EMTT galėtų pateikti EMTT pasiūlymų tarpusavio vertinimo procesui reikalingus išteklius ir kompetenciją, kvietime gali būti nurodytas išankstinės registracijos reikalavimas.

Gali būti reikalaujama atliekant išankstinę registraciją nurodyti numatomą pasiūlymo temą ir mokslinio tyrimo tikslus.

Jei kvietime numatyta išankstinė registracija, potencialus pareiškėjas iki išankstinės registracijos termino pabaigos paprašo suteikti prisijungimo prie Elektroninių paraiškų teikimo tarnybos IT sistemos (dabar EPSS, kuri šiame dokumente vadinama elektronine paraiškų teikimo sistema) vardą ir slaptažodį, kurie reikalingi norint pateikti pasiūlymą. Išankstinės registracijos terminas (-ai) gali būti keliomis savaitėmis trumpesnis (-i) nei pasiūlymo pateikimo terminas (-ai). Išankstinė registracija ir pasiūlymo pateikimas – du skirtingi etapai. Jei kvietime numatyta išankstinė registracija, tačiau pareiškėjas to nepadaro, elektroninė paraiškų teikimo sistema tokio pareiškėjo teikiamo pasiūlymo nepriims.

Jei kvietime išankstinė registracija nenumatyta, potencialus pareiškėjas vis tiek gali prisiregistruoti ir paprašyti EPSS slaptažodžio, kad galėtų pateikti paraišką iki kvietimo teikti paraiškas termino pabaigos.

Išskirtiniais atvejais potencialus pareiškėjas gali prašyti EMTTV leidimo pateikti popierinę pasiūlymo versiją, kaip numatyta šio sprendimo A priede.

2.2.3. Teikimas

Pasiūlymai teikiami ir prireikusi išankstinė registracija atliekama elektroniniu būdu naudojantis Komisijos internetine elektronine paraiškų teikimo sistema (dabar EPSS).

Pagal „Idėjų“ darbo programos nuostatas, teikiant pasiūlymą dėl mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų, dalyvauja pagrindinis tyrėjas – asmuo, atsakingas už mokslinius projekto metmenis. Pasiūlymą teikia pagrindinis tyrėjas, įgaliotas institucijos, kuri oficialiai yra pasiūlymą teikiantis juridinis asmuo ir kuriai bus skirtos dotacijos ⁽³⁾. Per paraiškos teikimo procesą ir pasiūlymų tarpusavio vertinimo procesą pagrindinis tyrėjas bus kontaktinis asmuo EMTTV ir pasiūlymą pateikusių juridinio asmens ryšiams palaikyti.

⁽¹⁾ Galima išimtis – koordinavimo ir paramos veiksmai, nurodyti Dalyvavimo taisyklių 14 straipsnyje.

⁽²⁾ http://cordis.europa.eu/home_en.html; <http://ec.europa.eu/research/participants/portal>; <http://erc.europa.eu>

⁽³⁾ Išskirtiniais atvejais pagrindinis tyrėjas gali pats būti paraišką teikiantis juridinis asmuo.

Pirmiausia parengiami ir nusiunčiami visi pasiūlymo duomenys, pasirašomas sutikimas dėl elektroninės paraiškų teikimo sistemos naudojimo sąlygų ir pasiūlymų tarpusavio vertinimo sąlygų, o tada pateikiamas pasiūlymas.

Elektroninė paraiškų teikimo sistema atlieka keletą įprastų patikrų. Tik atlikus šias patikras, ji leidžia pareiškėjui pateikti pasiūlymą. Šios patikros neatstoja 2.2.6 skyriuje apibūdintų oficialių tinkamumo patikrų; šios patikros rezultatai nereiškia, kad siųstų dokumentų rinkinių turinys atitinka kvietimo reikalavimus. Paraiška yra laikoma pateikta tada, kai pagrindinis tyrėjas pradeda galutinį paraiškos pateikimo procesą, kaip nurodyta elektroninėje paraiškų teikimo sistemoje, ir ne anksčiau.

Pasiūlymai, pateikti nešiojamose elektroninėse laikmenose (pavyzdžiui, CD-ROM ar kitoje panašioje elektroninėje priemonėje), e. paštu arba faksu, nelaikomi pateiktais ir nevertinami. Išskirtiniais atvejais, jei pagrindinis tyrėjas neturi galimybių prisijungti prie elektroninės paraiškų teikimo sistemos, jis gali prašyti EMTTVĮ leidimo pateikti popierinę pasiūlymo versiją. Tokio prašymo pateikimo ir popierinės pasiūlymo versijos teikimo formalumai nurodyti šių taisyklių A priede.

Pasiūlymo atsiėmimo procedūra bus nustatyta atitinkamame pareiškėjams skirtame vadove. Jei pasiūlymas atsiimamas, vėliau vykdant tarpusavio vertinimą arba atrenkant tinkamus pasiūlymus į jį nebus atsižvelgiama.

Jei tas pats pasiūlymas gaunamas kelis kartus, vertinama tik paskutinė kriterijus atitinkanti jo versija.

Pasiūlymai visą laiką laikomi saugiai. Kai pasiūlymai tampa nereikalingi, visos jų kopijos, išskyrus saugojimui ir (arba) auditui reikalingas kopijas, sunaikinamos.

2.2.4. Pagalba teikiant paraišką

Pareiškėjams skirtame vadove išsamiai paaiškinama, kaip pagrindiniai tyrėjai, komandos nariai arba pasiūlymą teikiantys juridiniai asmenys gali prašyti pagalbos arba informacijos visais su kvietimu susijusiais klausimais. Nurodyti nacionalinių informacijos centrų, EMTTVĮ ir EMTT pagalbos tarnybų kontaktiniai duomenys. Klausimus, susijusius su elektronine paraiškų teikimo sistema, sprendžia tuo tikslu įsteigta speciali pagalbos tarnyba.

2.2.5. Pasiūlymo gavimas

Užregistruojami pateikto pasiūlymo paskutinės versijos gavimo data ir laikas. Pasibaigus kvietimo terminui, e. paštu išsiunčiamas pasiūlymo gavimo patvirtinimas, kuriame nurodyta:

- pasiūlymo pavadinimas ir unikalus pasiūlymo atpažinimo kodas (pasiūlymo numeris),
- kvietimo, pagal kurį gautas pasiūlymas, atpažinimo kodas,
- pasiūlymo gavimo data ir laikas (elektroniniu būdu pateikiamiems pasiūlymams nustatomi atsižvelgiant į kvietimo terminą).

Po pasiūlymo pateikimo EMTTVĮ susisiekiama su pagrindiniu tyrėju ir (arba) pasiūlymą pateikusiu juridiniu asmeniu tik tokiu atveju, jei iškyla klausimų dėl tinkamumo, arba siekiant patikrinti pasiūlyme pateiktus administracinius arba teisinius duomenis⁽¹⁾. Tačiau taikant dviejų pakopų procedūrą ir tik atrinktų pasiūlymų atveju pasiūlymą pateikusio juridinio asmens įgaliotas pagrindinis tyrėjas gali kvietime nurodytomis sąlygomis būti kviečiamas pateikti pasiūlymą dar kartą arba suteikti papildomos informacijos apie pirminį pasiūlymą ir (arba) gali būti kviečiamas į pokalbį.

2.2.6. Tinkamumo patikra

Pasiūlymai turi atitikti visus tinkamumo kriterijus – tik tada jie bus atrenkami tarpusavio vertinimui. Šie kriterijai taikomi griežtai. Jei pasiūlymas teikiamas dviem pakopomis, tinkamumo patikra atliekama kiekvienoje pakopoje. Visi pagal kvietimą pateikti pasiūlymai tikrinami pagal šiuos tinkamumo kriterijus:

- pasiūlymo gavimas nepasibaigus terminui (kvietime nurodyti data ir laikas),

⁽¹⁾ Elektroninės paraiškų teikimo sistemos operatorius gali susisiekti su pareiškėju, siekdamas aiškiai nustatyti arba išspręsti su paraiškos pateikimu susijusias technines problemas.

- pasiūlymo užbaigtumas, t. y. visų reikalaujamų sudedamųjų dalių ir formų buvimas ⁽¹⁾,
- atitikimas kvietime nurodytai sričiai – pasiūlymo turinys turi būti susijęs su kvietime nurodytais tikslais, temomis ir finansavimo planu, kaip nurodyta „Idėjų“ darbo programoje. Pasiūlymas laikoma netinkamu dėl neatitikimo nurodytai sričiai tik aiškiai nustatytais atvejais ⁽²⁾,
- visi papildomi tinkamumo kriterijai, nurodyti „Idėjų“ darbo programoje ir kvietimo aprašyme.

Jei prieš pasiūlymų tarpusavio vertinimo etapą, per jį arba po jo paaiškėja, kad pasiūlymas neatitinka vieno ar daugiau tinkamumo kriterijų, pasiūlymas yra skelbiamas atmetu ir toliau nenagrinėjamas. Jei iškyla abejonių dėl pasiūlymo atitikimo kriterijams, jo tarpusavio vertinimas gali būti toliau vykdomas, kol bus priimtas galutinis sprendimas. Tai, kad pasiūlymas vertinamas tokiomis aplinkybėmis, nereiškia, kad jis atitinka kriterijus.

Jei nėra aišku, kokią sprendimą priimti, ir laikoma, kad pasiūlymą reikia išnagrinėti išsamiau, gali būti sušauktas tinkamumo vertinimo komitetas. Komiteto vaidmuo – užtikrinti nuoseklų tokių atvejų teisinį išaiškinimą ir vienodą požiūrį į pasiūlymus pateikusius juridinius asmenis ir pasiūlymą teikiant dalyvavusius pagrindinius tyrėjus ⁽³⁾.

Pagrindiniams tyrėjams, kurių pasiūlymai pripažįstami netinkamais, pranešama apie tokio sprendimo priežastis.

3. PASIŪLYMŲ TARPUSAVIO VERTINIMAS

3.1.1. Nepriklausomų ekspertų vaidmuo

Pasiūlymus tikrina nepriklausomi ekspertai (tarpusavio vertintojai), siekdami užtikrinti, kad finansuoti būtų atrinkti tik patys kokybiškiausi pasiūlymai. Nepriklausomas ekspertas nėra nei EMTT, nei Komisijos darbuotojas ⁽⁴⁾; jis dirba privačiai ir atlikdamas savo darbą neatstovauja jokiai organizacijai ir jokiai mokslo bendruomenei.

Pasiūlymų tarpusavio vertinimą gali atlikti nepriklausomi ekspertai, priskiriami vienai iš penkių kategorijų:

1. *EMTT pasiūlymų tarpusavio vertinimo grupių pirmininkai* organizuoja grupės darbą, pirmininkauja grupės posėdžiams ir dalyvauja galutiniame apibendrinamajame posėdyje. Rengdamiesi grupės posėdžiams, jie taip pat gali individualiai vertinti pasiūlymus, paprastai nuotoliniu būdu.
2. *EMTT pasiūlymų tarpusavio vertinimo grupių nariai* padeda rengti grupės posėdžius, juose dalyvauja ir gali dalyvauti individualiai vertinant pasiūlymus, paprastai nuotoliniu būdu.
3. *Grupės vertintojai* – nepriklausomi ekspertai, kurių prašoma dalyvauti individualiuose pasiūlymų vertinimuose. Paprastai grupės posėdžiuose jie nedalyvauja.
4. *Rekomendacijų teikėjai* – nepriklausomi ekspertai, kurie individualiai vertina pasiūlymus tik nuotoliniu būdu ir kuriems už tai nėra atlyginama.
5. *Nepriklausomi stebėtojai* – nepriklausomi ekspertai, kurių prašoma ištirti pasiūlymų tarpusavio vertinimo procesą (jo veikimą ir įgyvendinimą). Jie nagrinėjamų pasiūlymų nevertina. Jie gali dalyvauti pasiūlymų tarpusavio vertinimo posėdžiuose.

⁽¹⁾ Pasiūlyme pateiktos informacijos išsamumą vertina nepriklausomi ekspertai. Atliekant tinkamumo patikrą, tikrinama tik tai, ar pasiūlyme yra visos atitinkamos dalys ir formos ir ar reikalaujami papildomi dokumentai yra galiojantys.

⁽²⁾ Pasiūlymai paprastai vertinami pagal tai, kaip jie atitinka finansavimo plano, pagal kurį yra pateikti, kriterijus. Tačiau, pavyzdžiui, tais atvejais, kai finansavimo planas yra pasirinktas neteisingai, EMTTV gali vertinti pasiūlymą pagal kito finansavimo plano kriterijus. Tai galima daryti tik tada, kai yra aišku, kad pasiūlymas neatitinka arba ne visai atitinka pirminio pasirinkto finansavimo plano kriterijus, ir kvietime yra numatytas tam pasiūlymui labiau tinkantis finansavimo planas.

⁽³⁾ Šį komitetą sudaro EMTTV darbuotojai, o prireikus – kiti Komisijos darbuotojai, turintys reikalingą kompetenciją teisinėje ir (arba) informacinių sistemų srityje. Komitetas nagrinėja pasiūlymą ir jo pateikimo aplinkybes ir profesionaliai pataria, ar reikėtų pritarti sprendimui priimti arba atmesti pasiūlymą remiantis tinkamumo kriterijais. Komitetas, norėdamas išsiaiškinti konkretų klausimą, gali nuspręsti susisiekti su pagrindiniu tyriu ir pasiūlymą pateikusiu juridiniu asmeniu.

⁽⁴⁾ Atitinkamų specializuotų ES agentūrų darbuotojai yra laikomi nepriklausomais ekspertais.

3.1.2. Ekspertų skyrimas ⁽¹⁾

Remiantis Dalyvavimo taisyklių 17 straipsnio 2 dalimi, EMTT Mokslo taryba privalo siūlyti nepriklausomus ekspertus mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų projektų tarpusavio vertinimui atlikti ⁽²⁾, o remiantis Dalyvavimo taisyklių 27 straipsnio 1 dalimi, ji turi kontroliuoti netiesioginių veiksmų įgyvendinimą. EMTT Mokslo taryba gali atrinkti nepriklausomus ekspertus iš savo narių tarpo arba iš asmenų, kuriuos siūlo grupės nariai arba EMTTVĮ. Gavusi tokią pasiūlymą, EMTTVĮ paskiria nepriklausomus ekspertus oficialiai ⁽³⁾.

Nepriklausomi ekspertai turi turėti igūdžius ir žinių tose srityse, kuriose pageidaujama jų pagalba. Jie turi turėti aukšto lygio profesinę patirtį viešajame arba privačiajame sektoriuje mokslinių tyrimų, mokslinių žinių arba mokslinio valdymo srityse. Gali reikėti ir kitų igūdžių (pavyzdžiui, jaunųjų mokslininkų kuravimas ir ugdymas; projektų valdymas arba vertinimas; technologijų sklaida ir inovacijos, tarptautinis bendradarbiavimas mokslo ir technologijų srityse). Skiriant nepriklausomus ekspertus išlaptintai informacijai nagrinėti, bus reikalaujama atlikti atitinkamą asmens patikimumo patikrinimą.

EMTTVĮ taip pat gali pasinaudoti ekspertų sąrašu, kuris buvo sudarytas po *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtų kvietimų teikti paraiškas, taip pat gali kviesti kitus reikalingą kvalifikaciją turinčius ekspertus, kurie buvo rekomenduoti, pavyzdžiui, per konsultacijas su nacionalinėmis mokslinių tyrimų finansavimo agentūromis arba panašiomis organizacijomis. Ekspertai gali būti ir ne iš valstybių narių ar Septintojoje bendrojoje programoje dalyvaujančių šalių.

Suburdama ekspertus, EMTTVĮ siekia užtikrinti aukščiausio lygio mokslinę ir techninę kompetenciją kvietime nurodytose srityse, atsižvelgdama ir į kitus kriterijus, konkrečiai:

- pagrįstą moterų ir vyrų iš ES ir asocijuotųjų šalių, taip pat iš trečiųjų šalių įtraukimą ⁽⁴⁾,
- pastovią ekspertų rotaciją, išlaikant tęstinumą. Tikimasi, kad per kalendorinius metus pasikeis vidutiniškai bent ketvirtadalis ekspertų iš visų mokslinių tyrimų sričių.

Ekspertai taip pat turi turėti tinkamus kalbinius igūdžius, reikalingus pasiūlymams įvertinti.

Nepriklausomų ekspertų, kurie buvo paskirti vertinti atskirus pasiūlymus, vardai ir pavardės viešai neskelbiami. Tačiau nepriklausomų ekspertų, kurie dalyvavo vertinant pasiūlymus, gautus pagal kvietimą, susijusį su specialiąja programa „Idėjos“, sąrašas kasmet skelbiamas Komisijos interneto svetainėje (-ėse). Be to, grupės narių sąrašas skelbiamas EMTT interneto svetainėje.

Pagrindiniam tyrėjui ir (arba) pagal tą patį kvietimą pasiūlymą pateikusiam juridiniam asmeniui yra griežtai draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai bendrauti su nepriklausomu ekspertu, dalyvaujančiu to konkurso pasiūlymų tarpusavio vertinime. Nustačius tokią bendravimo atvejį, EMTTVĮ gali nuspręsti pagal atitinkamą kvietimą pateikto susijusio pasiūlymo nenagrinėti.

3.1.2.1. Nepriklausomų ekspertų paslaugų atsisakymas pareiškėjo prašymu

Atitinkamame pareiškėjams skirtame vadove gali būti numatyta teisė pareiškėjui reikalauti, kad konkretus asmuo nedalyvautų jo pasiūlymo tarpusavio vertinime ⁽⁵⁾. Tokiais atvejais pareiškėjo prašoma nurodyti tokio prašymo priežastis ⁽⁶⁾. Esant tokioms aplinkybėms, jei nustatytasis asmuo yra nepriklausomas ekspertas, dalyvaujantis pagal atitinkamą kvietimą pateiktų pasiūlymų vertinime, jis (ji) gali būti nušalintas (-a) nuo atitinkamo pasiūlymo vertinimo su sąlyga, kad EMTTVĮ vis dėlto galės tą pasiūlymą įvertinti.

3.1.3. Ekspertų skyrimo sąlygos, Elgesio kodeksas ir interesų konfliktas

Šiame skyriuje aptariama tvarka, kurią EMTTVĮ taiko skirdama nepriklausomus ekspertus dalyvauti pasiūlymų, pateiktų pagal specialiąją programą „Idėjos“, tarpusavio vertinime. EMTTVĮ tą pačią procedūrą gali taikyti *mutatis mutandis* skirdama ekspertus atlikti užduotis pagal Dalyvavimo taisyklių 27 straipsnio 1 dalį.

EMTTVĮ, naudodamasi Komisijos patvirtintais raštų pavyzdžiais, parengia eksperto skyrimo raštą, kurį nepriklausomas ekspertas turi pasirašyti. Skyrimo rašte nustatoma EMTTVĮ ir nepriklausomo eksperto santykių struktūra, kuria remiantis ekspertas gali būti kviečiamas teikti konsultacinę pagalbą EMTT.

⁽¹⁾ Dalyvavimo taisyklių 17 straipsnio 2 dalis.

⁽²⁾ Nėra būtina, kad tarpusavio vertintojus koordinavimo ir paramos veiksams atrinktų Mokslo taryba.

⁽³⁾ Remiantis Dalyvavimo taisyklėse ir (arba) 2008 m. spalio 8 d. Komisijos sprendime (C(2008) 5694, 2008 m. spalio 8 d.) suteiktais įgaliojimais EMTTVĮ.

⁽⁴⁾ Europos Sąjunga mokslinių tyrimų srityje laikosi lyčių pusiausvyros ir lygių galimybių politikos. Tiek, kiek tai numatyta 2000 m. birželio 19 d. Komisijos sprendime 2000/407/EB dėl lyčių pusiausvyros jos įsteigtuose komitetuose ir ekspertų grupėse. Taip pat Dalyvavimo taisyklių 17 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad „skiriant nepriklausomų ekspertų grupes, imamasi reikiamų priemonių, kad būtų užtikrinta tinkama lyčių pusiausvyra“.

⁽⁵⁾ Atitinkamame pareiškėjams skirtame vadove gali būti suteikta teisė pareiškėjui nurodyti ne daugiau kaip tris asmenis.

⁽⁶⁾ Priežastys turi būti pagrįstos, pavyzdžiui, tiesioginė konkurencija mokslinėje srityje, profesinis priešiškus ar panaši situacija, kuri susilpnintų tokio vertintojo objektyvumą arba leistų juo suabejoti.

Skyrimo rašte nurodomos bendrosios nepriklausomiems ekspertams taikomos sąlygos, visų pirma jame nustatomas nepriklausomų ekspertų, dalyvaujančių tarpusavio vertinime, Elgesio kodeksas (jis pridodamas prie skyrimo rašto), svarbiausios nuostatos dėl konfidencialumo, interesų konflikto ir asmens duomenų tvarkymo ypatumų.

Ekspertas laikomas paskirtu EMTTVĮ ir nepriklausomam ekspertui pasirašius šį skyrimo raštą.

Asmenys, atliekantys grupių pirmininkų, grupės narių, grupės vertintojų ir nepriklausomų stebėtojų užduotis, turi teisę gauti finansinį atlygį. Tokiu atveju skyrimo rašte nurodomos bendrosios atlygio sąlygos.

Rekomendacijų teikėjams, atliekantiems paskirtas užduotis, finansinis atlygis nėra numatytas.

Gavę užduotį, visi nepriklausomi ekspertai kiekvieno nagrinėjamo pasiūlymo atžvilgiu patvirtina, kad jiems interesų konfliktas (diskvalifikacinis ar potencialus) neiškilo. Jei nepriklausomas ekspertas nurodo su pasiūlymu susijusį interesų konfliktą, tolesni veiksmai priklausys nuo to, ar interesų konfliktas yra diskvalifikacinis, ar potencialus.

Aplinkybės, kuriomis gali iškilti diskvalifikacinis ar potencialus interesų konfliktas, apibūdintos Elgesio kodekse.

Nepriklausomas ekspertas negali dalyvauti kvietimo, pagal kurį pats pateikė pasiūlymą, pasiūlymų vertinime.

Jei nepriklausomam ekspertui iškyla diskvalifikacinis interesų konfliktas, tai neturi daryti įtakos susijusio pasiūlymo tarpusavio vertinimui. Svarbiausia, kad tokiu atveju nepriklausomas ekspertas nedalyvautų individualiame vertinime, kuris paprastai vykdomas nuotoliniu būdu, nepasisakytų ir nebalsuotų su šiuo pasiūlymu susijusiose grupės diskusijose. Kai grupė aptaria pasiūlymą, dėl kurio nepriklausomam ekspertui iškilo interesų konfliktas, jis išeina iš patalpos (arba elektroninio forumo).

Jei interesų konfliktas yra potencialus, EMTTVĮ apsversto tokio atvejo aplinkybes ir priima sprendimą. Gali būti nuspręsta leisti nepriklausomam ekspertui dalyvauti susijusio pasiūlymo tarpusavio vertinime (tada ekspertas turi pasirašyti atitinkamą deklaraciją) arba nušalinti jį nuo vertinimo taip, kaip ir diskvalifikacinio interesų konflikto atveju.

Ekspertas turi pranešti apie žinomus interesų konfliktus prieš prasidedant pasiūlymų tarpusavio vertinimui.

Jei nenumatytas interesų konfliktas paaiškėja per tarpusavio vertinimą, nepriklausomas ekspertas turi apie šį faktą iškart pranešti atsakingam pareigūnui. Jei galiausiai nustatoma, kad interesų konfliktas yra diskvalifikacinis, nepriklausomas ekspertas turi nusišalinti nuo tokio pasiūlymo tolesnio tarpusavio vertinimo. Į to nepriklausomo eksperto anksčiau pateiktas pastabas ir vertinimus neatsižvelgiama. Jei reikia, nepriklausomas ekspertas pakeičiamas.

Jei nepriklausomas ekspertas sąmoningai nuslepia diskvalifikacinį ar potencialų interesų konfliktą ir tai nustatoma per pasiūlymų tarpusavio vertinimą, toks ekspertas nedelsiant nušalinamas ir jam taikomos skyrimo rašte numatytos sankcijos. Pasiūlymų tarpusavio vertinimo, kuriame toks ekspertas dalyvavo, rezultatai skelbiami niekiniais ir negaliojančiais, o toks (tokie) pasiūlymas (-ai) vertinamas (-i) iš naujo.

Atsižvelgiant į Finansinio reglamento įgyvendinimo taisyklių ⁽¹⁾ 265a straipsnio 3 dalį, nepriklausomas ekspertas, pažeidęs Elgesio kodeksą arba padaręs kitą didelį profesinį nusižengimą, gali būti pašalintas iš EMTTVĮ sudaryto nepriklausomų ekspertų sąrašo. Pašalintas iš tokio sąrašo nepriklausomas ekspertas pašalinamas ir iš duomenų bazės; pašalinimo laikotarpiu jam draudžiama iš naujo registruotis.

3.1.4. Nepriklausomi stebėtojai

Nepriklausomi ekspertai gali būti paskirti stebėtojais, kurių prašoma ištirti pasiūlymų tarpusavio vertinimo procesą (jo veikimą ir įgyvendinimą). Stebėtojai savo pareigas atlieka per visą tarpusavio vertinimo procesą, įskaitant vertinimą nuotoliniu būdu. Jei pasiūlymai vertinami nuotoliniu būdu, stebėtojai gali prisijungti prie visų EMTTVĮ ir tarpusavio vertintojų ryšių duomenų ir susiekti su keliais arba visais tarpusavio vertintojais, kad sužinotų jų nuomonę apie tarpusavio vertinimo atlikimą. Stebėtojai gali dalyvauti visuose per pasiūlymų tarpusavio vertinimo procesą vykstančiuose posėdžiuose.

EMTTVĮ su kiekvienu nepriklausomu stebėtoju pasirašo jo skyrimo raštą. Skiriant nepriklausomus stebėtojus, naudojamas skyrimo raštas pagal Komisijos patvirtintą pavyzdį. Pasiūlymų tarpusavio vertinimo procese dalyvaujančių stebėtojų Elgesio kodeksas yra parengtas pagal Komisijos patvirtintą pavyzdį.

EMTTVĮ praneša programos įgyvendinimo komitetui, kurie ekspertai atliks stebėtojų funkcijas, ir apie jiems suteiktus įgaliojimus.

⁽¹⁾ OL L 357, 2002 12 31, p. 1.

Stebėtojų užduotis – stebėti, kaip vyksta pasiūlymų tarpusavio vertinimo procesas paties veiksmo, o ne rezultatų prasme (nebent pasiūlymų tarpusavio vertinimų rezultatas būtų tiesioginė to veiksmo išdava). Dėl tos priežasties nebūtina, kad stebėtojai būtų kompetentingi vertinamų pasiūlymų srityje. Iš tiesų laikoma, kad net būtų naudinga vengti stebėtojų, kurie pernelyg gerai išmano tam tikrą mokslo ar technologijų sritį, kad būtų išvengta prieštaravimų tarp jų nuomonės dėl tarpusavio peržiūros vertinimo rezultatų ir paties vertinimo proceso. Bet kokių atveju nepriklausomi stebėtojai nereiskia nuomonės dėl nagrinėjamų pasiūlymų ir nekommentuoja nepriklausomų ekspertų nuomonės dėl pasiūlymų.

Stebėtojų vaidmuo – teikti nepriklausomas konsultacijas dėl pasiūlymų tarpusavio vertinimo proceso vykdymo, nurodyti procedūrų pagerinimo būdus ir pasiūlyti nepriklausomiems ekspertams vertinimo kriterijų taikymo būdus. Stebėtojai tikrina, ar laikomasi taisyklėse nustatytų procedūrų, ir informuoja programos įgyvendinimo vadovus, kaip būtų galima pagerinti procesą.

Stebėtojai privalo laikytis tų pačių įsipareigojimų dėl konfidencialumo, kaip ir nepriklausomi ekspertai, ir pasirašyti *skyrimo raštus*, kurių dalį sudaro konfidencialumo susitarimai. Jiems draudžiama atskleisti pasiūlymų detales, informaciją apie nepriklausomus ekspertus, kuriems pavesta nagrinėti pasiūlymus, ar tarpusavio vertinimo grupių diskusijų turinį.

Stebėtojai apie stebėjimo rezultatus praneša EMTT. Stebėtojai taip pat yra skatinami neoficialiai diskutuoti su EMTTVI pareigūnais, dalyvaujančiais tarpusavio vertinimo procese, ir teikti pasiūlymus dėl galimų patobulinimų, kuriuos būtų galima iškart įgyvendinti.

EMTTV praneša programos įgyvendinimo komitetui apie stebėtojų veiklos rezultatus ir gali viešai paskelbti jų ataskaitos santrauką.

Tarpusavio vertinimo stebėjimas atliekamas laikantis specialiajame susitarime nustatytų *ribų*. Skyrimo rašte nurodytos stebėjimo ribos gali būti išplėtos raštu pateikus paskyrimo sąlygų pakeitimą.

3.1.5. Pasiūlymų tarpusavio vertinimo kriterijai

Vertinimo kriterijai, įskaitant pasiūlymui skiriamus balus, susijusius koeficientus ir ribines vertes, yra nustatyti „Idėjų“ darbo programoje, remiantis specialiojoje programoje „Idėjos“ ir Dalyvavimo taisyklėse ⁽¹⁾ nurodytais principais. Kriterijų taikymo būdas gali būti išsamiau paaiškintas pareiškėjams skirtame vadove ⁽²⁾.

Pasiūlymams, kurie susiję su etikos požiūriu opiais klausimais (žr. B priedą) arba kuriuos saugumo tikslais reikia papildomai patikrinti (žr. D priedą), taikomos specialios procedūros.

3.1.6. Pasiūlymų tarpusavio vertinimo organizavimas

EMTT Mokslo taryba nustato pasiūlymų tarpusavio vertinimo metodus, kurie atskiriems kvietimams gali būti skirtingi, ir prižiūri patį tarpusavio vertinimo procesą; ji taip pat nustato ir paskelbia EMTT interneto svetainėje EMTT grupių darbo tvarkos taisyklės (Rekomendacijos EMTT tarpusavio vertintojams). EMTT Mokslo taryba gali nurodyti savo nariams dalyvauti grupės posėdžiuose stebėtojų teisėmis. Tačiau Mokslo tarybos nariai jokiais aplinkybėmis nedaro poveikio grupės posėdžio, kuriame dalyvauja, rezultatams.

Pasiūlymų tarpusavio vertinimas organizuojamas remiantis pirmiau esančiame 2.1 skyriuje pateiktais principais, siekiant užtikrinti nuoseklų, griežtą, kokybišką pasiūlymų vertinimą pagal „Idėjų“ darbo programoje nurodytus kriterijus.

Kai kvietime nurodyta dviejų etapų vertinimo procedūra, tolesniam tarpusavio vertinimui ⁽³⁾ bus perduoti tik pirmame etape remiantis nustatyto kriterijų rinkiniu teigiamai įvertinti pasiūlymai.

3.1.6.1. Mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų projektų tarpusavio vertinimas

Projektų tarpusavio vertinimą vykdo iš nepriklausomų mokslininkų ir mokslo darbuotojų sudarytos grupės. Grupėms gali padėti grupės vertintojai ir konkrečios srities specialistai rekomendacijų teikėjai, kurie savo namuose arba darbe (nuotolinis vertinimas) atlieka visą ar dalinį projektų tarpusavio vertinimą. Grupės sudaromos atsižvelgiant į kvietime nurodytų mokslinių tyrimų sričių spektrą – kiekviena grupė yra atsakinga už konkrečias mokslinių tyrimų sritis.

⁽¹⁾ Dalyvavimo taisyklių 15 straipsnis.

⁽²⁾ Pasiūlymai paprastai vertinami pagal tai, kaip jie atitinka finansavimo plano, pagal kurią tikimasi gauti paramą, kriterijus. Tačiau tais atvejais, kai finansavimo planas yra pasirinktas neteisingai, EMTTVI gali nuspręsti vertinti pasiūlymą pagal kito finansavimo plano kriterijus. Tai galima daryti tik tada, kai yra aišku, kad pasiūlymas neatitinka arba blogai atitinka pirmojo pasirinkto finansavimo plano kriterijus, ir kvietime yra numatytas tam pasiūlymui labiau tinkantis finansavimo planas.

⁽³⁾ Remiantis Dalyvavimo taisyklių 16 straipsnio 1 dalis.

Grupės veikla vykdoma vadovaujant vyriausiam nepriklausomam ekspertui ir yra pagrįsta pirmiau nurodytomis EMTT grupių darbo tvarkos taisyklėmis.

Projektų tarpusavio vertinimas gali būti organizuojamas dviem etapais. Tokiu atveju pirmojo etapo rezultatai tampa antrojo etapo vertinimo objektu. Veiksmų eiga paprastai yra tokia:

Pasiūlymų paskirstymas grupėms: Pasiūlymai paskirstomi grupėms pagal pasiūlymų temas. Iš pradžių pasiūlymai paskirstomi pagal pareiškėjo pateiktą nuorodą, pasiūlymo pavadinimą, turinį ir (arba) informaciją (galbūt remiantis pasiūlyme nurodytais raktiniais žodžiais).

Individualus vertinimas: Pasiūlymą pagal susijusius kriterijus vertina mažiausiai 3 tarpusavio vertintojai ⁽¹⁾, turintys patirties su pasiūlymu susijusiose mokslo ir (arba) technologijų srityse; jie taip pat rengia individualias vertinimo ataskaitas (IVA).

Vertinimas grupėse: Grupės privalo nuosekliai išnagrinėti pasiūlymus, kurie priklauso jų kompetencijos sričiai ⁽²⁾, ir atitinkamai bendradarbiauti su kitomis grupėmis, siekdamos užtikrinti nuoseklų pasiūlymų tikrinimą visose grupėse pagal kvietime nurodytas mokslo ir (arba) technologijų sritis.

Grupė sprendimą dėl pasiūlymo (taip pat dėl pasiūlymui skirtų balų pagal individualius ir bendruosius kriterijus ir dėl jo vietos reitingų sąrašą) priima balsų dauguma, remdamasi individualiais vertinimais ir diskusijomis grupėje. Galutinis grupės vertinimo etapo rezultatas – reitingų sąrašas. Galutiniame pasiūlymų tarpusavio vertinimo etape grupė nustato, kuriuos pasiūlymus reikėtų rekomenduoti finansuoti pagal kvietime numatytą biudžetą.

Pokalbiai: Jei numatyta „Idėjų“ darbo programoje, grupės vertinimo procesas gali apimti pokalbius su pagrindiniais tyrėjais ir (arba) pasiūlymą pateikusių juridinių asmeniu. EMTTVI gali padengti dėl reikalavimo atvykti į pokalbį patirtas kelionės ir pragyvenimo išlaidas. Asmenų, pakviestų į pokalbį, išlaidų kompensavimo taisyklės nustatytos C priede. Pokalbyje dalyvauja ne mažiau kaip trys grupės nariai. Pokalbiai gali būti organizuojami patalpose, kuriose vyksta tarpusavio vertinimo grupės posėdžiai arba elektroniniu būdu (vaizdo ryšiu, telekonferencija ar kitu būdu), jei tai techniškai įmanoma.

Kryžminis vertinimas grupėse (vertinimas keliose grupėse, pagal kelias bendrąsias sritis, mokslinių tyrimų sritis ir pan.): Per kryžminį vertinimą grupėse (skirtingoms grupėms atidžiai išnagrinėjus pasiūlymų kokybę) nustatomas viso konkurso galutinis rekomenduojamas pasiūlymų reitingų sąrašas pagal visas kvietime nurodytas mokslinių tyrimų sritis. Šis vertinimas vykdomas grupių pirmininkų arba jų įgaliotų grupių narių forume. Vykdamas kryžminį vertinimą grupėse, ypač daug dėmesio skiriama daugiadalykiams pasiūlymams, susijusiems su kelių skirtingų grupių veiklos sritimis, naujų ir besiformuojančių sričių pasiūlymams ir pasiūlymams, susijusiems su didele rizika, bet ir didele galima nauda.

Jei „Idėjų“ darbo programoje nustatyti orientaciniai kiekvienos grupės, bendrosios srities, mokslinių tyrimų srities ir kiti biudžetai, diskusijose gali būti aptariamai tik tie pasiūlymai, kurie yra pakankamai aukštai įvertinti, kad juos būtų galima remti iš atitinkamai grupei, bendrajai sričiai ar mokslinių tyrimų sričiai ar kito numatyto biudžeto.

Pasiūlymų tarpusavio vertinimo rezultatas – kiekvieno pasiūlymo vertinimo ataskaita, įskaitant kryžminio vertinimo grupėse rezultatus, jei to reikėtų. Vertinimo ataskaitoje pateikiama galutinė pasiūlymą vertinusios grupės rekomendacija ir individualūs nepriklausomų ekspertų vertinimai, taip pat rekomendacija dėl didžiausio teiktino finansavimo.

3.1.6.2. Mažai tirtų sričių mokslinių tyrimų projektams taikoma dviejų pakopų procedūra

Jei taikoma dviejų pakopų procedūra, tai nurodoma kvietime. Tokiais atvejais kiekvienoje pakopoje taikomi vertinimo kriterijai nurodomi „Idėjų“ darbo programoje. Pirmoje ir antroje tarpusavio vertinimo pakopoje taikomi metodai gali skirtis (pavyzdžiui, naudojimosi grupės vertintojų, rekomendacijų teikėjų paslaugomis ir (arba) pokalbių su pagrindiniais tyrėjais organizavimo metodai).

⁽¹⁾ Tai gali būti grupių, kuriose pasiūlymas nėra vertinamas, nariai arba rekomendacijų teikėjai.

⁽²⁾ Tai apima kelioms grupėms priskirtus arba su keliomis sritimis susijusius daugiadalykius pasiūlymus, kurie gali būti priskirti tikrinti kelių grupių nariams arba papildomiems rekomendacijų teikėjams.

Pagrindiniai tyrėjai turi iš pradžių pateikti glaustą pasiūlymą arba jo santrauką. Pirmoje pakopoje pateiktas pasiūlymas vertinamas pagal kvietime nurodytus tos pakopos kriterijus.

Po pirmos pakopos vertinimo grupė atrinktus pasiūlymus pateikusius asmenis gali pakviesti pateikti antros pakopos dokumentus. Neatsižvelgiant į tolesnį kryžminį vertinimą grupėse, šioje pakopoje grupės yra įgalios pagal savo kompetenciją rekomenduoti pasiūlymus, kurie turėtų būti vertinami antroje pakopoje.

Po pirmos pakopos atrinkti pareiškėjai kviečiami iki konkretaus antrai pakopai nustatyto termino pabaigos pateikti išsamesnį pasiūlymą arba papildyti pirminį pasiūlymą išsamesne ir atnaujinta informacija. Laikydamosi vienodo požiūrio principo, grupė gali rekomenduoti toliau nevertinti antroje pakopoje pateikto pasiūlymo, jei jis smarkiai skiriasi nuo pirmoje pakopoje pateikto pasiūlymo varianto.

Antros pakopos tarpusavio vertinimo proceso eiga nurodyta 3.1.6.1. punkte.

3.1.6.3. Koordinavimo ir paramos veiksmų tarpusavio vertinimas

Koordinavimo ir paramos veiksmų tarpusavio vertinimo eiga yra nurodyta 3.1.6.1 punkte. Vertinimas grupėse gali būti paskutinis etapas prieš EMTTVį vykdomą galutinio reitingų sąrašo patvirtinimą.

Vienintelė šiai procedūrai taikoma išimtis – Dalyvavimo taisyklių 14 straipsnyje numatyti koordinavimo ir paramos veiksmi, kai nepriklausomi ekspertai skiriami tik tada, kai EMTTVį mano, kad to reikia.

Išsamesni duomenys apie koordinavimo ir paramos veiksmų tarpusavio vertinimą pateikiami „Idėjų“ darbo programoje, kvietime teikti paraiškas ir pareiškėjams skirtame vadove.

3.1.7. Tarpusavio vertinimo rezultatai, pasiūlymų atranka ir atmetimas

EMTT Mokslo taryba patvirtina pasiūlymų, kuriuos, kaip nuspręsta po tarpusavio vertinimo, siūloma finansuoti, galutinį reitingų sąrašą.

Remdamasi tarpusavio vertinimo rezultatais ir EMTT Mokslo tarybos sudarytu galutiniu pasiūlymų reitingų sąrašu, EMTTVį sudaro galutinį (-ius) pasiūlymų, kuriems gali būti skiriamas finansavimas, sąrašą (-us).

Tada:

- Sudaromas pakankamai aukštos kokybės pasiūlymų, kuriems gali būti teikiamas finansavimas, sąrašas. Į šį sąrašą pareiškėjai įtraukiami pagal rekomenduojamą reitingą, kuris reiškia atitinkamą pirmenybę gauti finansavimą atsižvelgiant į kvietime numatyto biudžeto ribas (*galutinis sąrašas*). Jei kvietime nustatyti orientaciniai grupių, bendrųjų sričių, mokslinių sričių ir kiti biudžetai, gali būti parengti kiekvienos srities atskiri galutiniai sąrašai.
- Jei visa rekomenduojama po tarpusavio vertinimo atrinktų pasiūlymų finansavimo suma viršija kvietime numatytą biudžetą, gali būti sudarytas vienas rezervinis pasiūlymų sąrašas (o tada, kai yra nustatyti atskiri grupių, bendrųjų sričių, mokslinių tyrimų sričių ir kiti orientaciniai biudžetai, gali būti sudaryti keli rezerviniai sąrašai). Į rezervinį sąrašą įtraukiamų pasiūlymų skaičių nustato EMTTVį, atsižvelgdama į biudžeto galimybes ir į galimybes tokiems pasiūlymams teikti finansavimą tuo atveju, jei kiti pareiškėjai atsiima savo pasiūlymus arba yra gaunama papildomų lėšų.
- Sudaromas pasiūlymų, kuriems nebus teikiamas finansavimas, sąrašas. Į sąrašą įtraukiami kriterijų neatitinkantys pasiūlymai (nustatyti prieš tarpusavio vertinimą, per jį arba po jo), pasiūlymai, kurie yra laikomi esantys blogesnės nei būtiniausios reikalaujamos kokybės, pasiūlymai, kurių reitingas yra žemas, todėl jie negali būti finansuojami, nes turimo biudžeto neužtenka, ir rezerviniame sąraše išnaudojus konkretaus kvietimo biudžetą likę pasiūlymai.

Vertinant pasiūlymų kokybę ir finansavimo tikslais nustatant jų rekomenduojamą reitingo vietą galutiniame sąraše, atsižvelgiama į pasiūlymų tarpusavio vertinimą pagal visus susijusius kriterijus. Tačiau tuo atveju, jei kvietime nurodyta dviejų etapų pasiūlymų tarpusavio vertinimo procedūra, ir nusprendžiama, kad pasiūlymas neatitinka būtiniausių kokybės reikalavimų pagal kvietime nustatytą konkretų vertinimo kriterijų, vykdant tarpusavio vertinimą gali būti rekomenduota tokį pasiūlymą visiškai atmeti ir net nevertinti pagal kitus taikomus kriterijus.

Pasiūlymai, prieštaraujantys esminiams etikos principams arba neatitinkantys specialiojoje programoje „Idėjos“, „Idėjų“ darbo programoje arba kvietime nustatytų sąlygų, nėra atrenkami⁽¹⁾. Pasiūlymai taip pat gali būti atmeti dėl neatitikimo etikos arba saugumo reikalavimams, kuris nustatomas vykdant atitinkamai B arba D prieduose nustatytas procedūras.

⁽¹⁾ Dalyvavimo taisyklių 15 straipsnio 2 dalis.

Jei pagrindinis tyrėjas arba juridinis asmuo, pateikęs pasiūlymą dėl netiesioginių veiksmų pagal specialiąją programą „Idėjos“, padaro pažeidimą⁽¹⁾ įgyvendindamas kitą netiesioginį veiksmą pagal bendrąsias programas, jis gali bet kuriuo metu būti pašalintas iš atrankos, tinkamai laikantis proporcingumo principo.

3.1.8. Pareiškėjų informavimas apie vertinimo rezultatus

Po pasiūlymo tarpusavio vertinimo EMTTVI informuoja pagrindinį tyrėją ir pasiūlymą pateikusį juridinį asmenį apie tokio vertinimo rezultatus. EMTTVI bendrauja su pagrindiniu tyrėju ir pasiūlymą pateikusių juridinių asmeniu ir perduoda jiems informaciją naudodamasi savo apsaugota internetine pašto dėžute. Tokios informacijos pateikimo data nurodoma pareiškėjams skirtame vadove.

a) Po pasiūlymo tarpusavio vertinimo pirmo etapo, kai tokį vertinimą sudaro du etapai:

Pareiškėjams, kurių pasiūlymai, kaip nustatyta, neatitinka kriterijų, pranešama apie tokio sprendimo priežastis. Kriterijų neatitinkantys pasiūlymai nevertinami.

Pareiškėjams, kurių pasiūlymai antrame etape nevertinami, informacija apie pasiūlymo tarpusavio vertinimą pateikiama vertinimo ataskaitoje.

Pareiškėjai, kurių pasiūlymai yra atrinkti į antrą etapą, gauna tai patvirtinantį pranešimą ir gali būti pakviesti į pokalbį.

b) Po pasiūlymo tarpusavio vertinimo pirmos pakopos, kai pasiūlymai teikiami pagal dviejų pakopų procedūrą:

Pareiškėjams, kurių pasiūlymai, kaip nustatyta, neatitinka kriterijų, pranešama apie tokio sprendimo priežastis. Kriterijų neatitinkantys pasiūlymai nevertinami.

Pareiškėjams, kurių pasiūlymai antroje pakopoje nevertinami, informacija apie pasiūlymo tarpusavio vertinimą pateikiama vertinimo ataskaitoje.

Pareiškėjai, kurių pasiūlymai yra atrenkami antros pakopos vertinimui, gauna kvietimą pateikti pasiūlymą antrai pakopai ir gali būti pakviesti į pokalbį.

c) Po pasiūlymo antro tarpusavio vertinimo pirmiau nurodytais a ir b atvejais ir po pasiūlymo vieno tarpusavio vertinimo, kai paraiška teikiama tik vieną kartą ir vertinimą sudaro tik vienas etapas:

Pareiškėjams, kurių pasiūlymai, kaip nustatyta, neatitinka kriterijų, pranešama apie tokio sprendimo priežastis. Kriterijų neatitinkantys pasiūlymai nevertinami.

Pareiškėjams, kurių pasiūlymai yra aukštesnės arba žemesnės nei būtinosios kokybės, informacija apie pasiūlymo tarpusavio vertinimą pateikiama vertinimo ataskaitoje.

Vertinimo ataskaitoje nurodomi pasiūlymo tarpusavio vertinimo rezultatai ir, jei taikoma, pastabos ir balai pagal bendruosius ir (arba) individualiuosius kriterijus. Prireikus, vertinimo ataskaitoje pateikiamos rekomendacijos dėl didžiausios finansavimo sumos, kuri galėtų būti skiriama į galutinį sąrašą įtrauktiems pasiūlymams, ir kitos atitinkamos projekto įgyvendinimo rekomendacijos ir (arba) pasiūlymai dėl metodų ir darbo programos tobulinimo.

Vertinimo ataskaitoje pateikiamos pastabos dėl pasiūlymų, kurie buvo atmesti dėl to, kad neatitiko būtiniausių kokybės reikalavimų, gali būti išsamūs tik dėl kriterijų, pagal kuriuos pasiūlymas buvo vertinamas iki nustatant jo neatitikimą būtiniausiems kokybės reikalavimams.

Pareiškėjams, kurių pasiūlymai buvo atmesti dėl etikos ir saugumo priežasčių, pranešama apie tokio sprendimo priežastis.

3.1.9. Pagalba ir skundo pateikimo procedūros

EMTTVI teikia informaciją apie procedūrą, kurios turi laikytis pagrindiniai tyrėjai ir (arba) pasiūlymą pateikę juridiniai asmenys, norėdami pateikti klausimą arba skundą dėl pasiūlymo⁽²⁾, pateikto pagal EMTT kvietimą, tarpusavio vertinimo rezultatų.

Būtiniausia informacija, kurią reikėtų nurodyti pateikiant klausimą arba skundą, yra kvietimo pavadinimas, pasiūlymo numeris (jei toks yra), pasiūlymo pavadinimas ir nustatytų problemų apibūdinimas.

⁽¹⁾ Pažeidimas, kaip tai apibrėžta Tarybos reglamente (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁽²⁾ Skundo procedūra nepakeičia įprastų kreipimosi dėl visų EMTTVI ir Komisijos veiksmų kanalų, konkrečiai: kreipimosi į Komisijos Generalinį sekretoriatą dėl to, kad buvo pažeistas gero administravimo kodeksas (santykiai su visuomene); į Europos ombudsmeną dėl netinkamo administravimo; į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą dėl sprendimo, turinčio poveikį fiziniams arba juridiniams asmenims.

Iškilus klausimams, susijusiems su konkretaus pasiūlymo tinkamumo patikra ir (arba) tarpusavio vertinimo procesu, pateikiant skundą nurodomi tinkamumo patikros rezultatų arba pasiūlymo vertinimo trūkumai, galėję turėti poveikį sprendimui dėl finansavimo. Tokiam atvejui nagrinėti gali būti sušauktas skundų nagrinėjimo komitetas. Jei prašoma, kad komitetas išnagrinėtų klausimus, susijusius su tinkamumu, jis gali kreiptis konsultacijos į tinkamumo vertinimo komitetą (žr. 2.2.6 skyrių). Komitetas suburia reikalingą mokslinę ir (arba) techninę ir teisinę patirtį turinčius darbuotojus. Tačiau komitetas pasiūlymo nevertina. Atsižvelgdamas į skundo pobūdį, komitetas gali peržiūrėti nepriklausomų ekspertų gyvenimo aprašymus, jų pastabas ir vertinimo ataskaitas. Komitetas nesvarsto mokslinių sprendimų, kuriuos pateikia tinkamos kvalifikacijos ekspertų grupės.

Atsižvelgdamas į peržiūros rezultatus, komitetas rekomenduoja EMTTVI kokių veiksmų reikėtų imtis. Jei komitetas nusprendžia, kad skunde nurodyti argumentai yra pagrįsti, jis gali pasiūlyti nepriklausomiems ekspertams pasiūlymą visapusiškai ar iš dalies įvertinti iš naujo.

Skundas pateikiamas per vieną mėnesį nuo tada, kai informacija apie tarpusavio vertinimo rezultatus paskelbiama EMTTVI apsaugotoje internetinėje pašto dėžutėje, kaip nurodyta 3.1.8 skyriuje. Skundo pateikimo procedūra yra išsamiai apibūdinta pareiškėjams skirtame vadove. Skundų nagrinėjimo komitetas nenagrinėja tų skundų, kurie neatitinka skundų pateikimo reikalavimų.

Skundą pateikusiams pareiškėjams atsakymas pateikiamas per tris savaites nuo pirmiau nurodyto skundų pateikimo termino pabaigos. Jei toje pakopoje galutinis atsakymas negali būti pateiktas, nurodoma galutinio atsakymo pateikimo data.

3.1.10. Ataskaita ir informacija apie paraiškų tarpusavio vertinimo procesą

Po kiekvieno tarpusavio vertinimo EMTTVI rengia ataskaitą ir ją pateikia EMTT Mokslo tarybai ir „Idėjų“ programos komitetui. Ataskaitoje pateikiama statistinė informacija apie gautus pasiūlymus (pavyzdžiui, pasiūlymų skaičius, prioritetinės pasiūlymų temos, pasiūlymą pateikusių juridinių asmenų kategorijos ir prašomas biudžetas), apie vertinimo procedūrą ir nepriklausomus ekspertus.

Informavimo tikslais EMTTVI gali po vertinimo proceso atitinkamomis žiniasklaidos priemonėmis paskelbti bendrąją informaciją apie paraiškų tarpusavio vertinimo rezultatus. Be to, EMTTVI gali paskelbti informaciją apie aukštesnės nei būtinausios kokybės (tai gali būti nustatyta per vieną bendrą vertinimą arba po antro etapo, jei vertinimą sudaro 2 etapai) ⁽¹⁾ pasiūlymus, jei pareiškėjai sutinka, kad būtų paskelbti tokių pasiūlymų konkretūs duomenys (?).

Siekdama „Idėjų“ darbo programose numatytų stebėsenos, tyrimų ir vertinimo tikslų, EMTTVI gali kreiptis į trečiąsias šalis (?), kad šios įvertintų pasiūlymus remdamosi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 reikalavimais. Pareiškėjai ⁽⁴⁾ yra skatinami savo noru sutikti, kad jų pasiūlymai būtų apdorojami. Sutikimas nėra privalomas – pareiškėjai dėl to nusprendžia savanoriškai. Atsisakymas duoti sutikimą neturi jokio poveikio vertinimo procesui.

4. SPRENDIMAS SKIRTI LĖŠŲ IR DOTACIJOS SUSITARIMŲ RENGIMAS

Dotacijas pasiūlymą pateikusiais juridiniams asmenims skiria atsakingas įgaliojimus suteikiantis pareigūnas, atsižvelgdamas į turimą biudžetą ir į EMTTVI pagal 3.1.7 skyriaus nuostatas sudarytą galutinį reitingų sąrašą. Tuo tikslu pasirašomas oficialus dotacijos susitarimas.

Dotacijos susitarimai sudaromi su pasiūlymą pateikusiais juridiniais asmenimis atsižvelgiant į vidaus finansines ir teisesines procedūras ⁽²⁾ ir patikrinus šiame skyriuje nurodytus duomenis.

Rengiant dotacijos susitarimą, pagrindinio tyrėjo ir pasiūlymą pateikuso juridini asmens gali būti paprašyta pateikti papildomos informacijos apie projektą ir numatomą jo valdymą ⁽⁶⁾. Jei su projektu susijęs daugiau kaip vienas dalyvis, pagrindinis tyrėjas arba pasiūlymą pateikęs juridinis asmuo gali būti įpareigotas gauti tokią informaciją ir patvirtinimus iš kitų dalyvių.

Atsižvelgiant į vertinimo proceso rezultatus, dotacijos susitarimo sudarymo tikslais kai kuriems pasiūlymams gali būti taikomos papildomos sąlygos ⁽⁷⁾. Tokios sąlygos tinkamai nurodomos dokumentuose ir kartu su vertinimo ataskaita pateikiamos pagrindiniam tyrėjui ir susijusiam pasiūlymą pateikusiam juridiniam asmeniui.

Dotacija negali būti teikiama pasiūlymą pateikusiam juridiniam asmeniui, kuris tuo metu, kai vykdoma dotacijų skyrimo procedūra, yra vienoje iš Finansinio reglamento 93 straipsnio 1 dalyje (bankrotas ir t. t.), 94 straipsnyje (klaidingas deklaravimas ir t. t.) ir 96 straipsnio 2 dalies a punkte (draudimas su atitinkamu kandidatu, konkurso dalyviu arba rangovu sudaryti iš Europos Sąjungos biudžeto finansuojamas sutartis ir jiems skirti iš biudžeto finansuojamas dotacijas) nurodytų padėčių. Jie turi patvirtinti nesą atsidūrę nė vienoje iš pirmiau nurodytų padėčių ⁽⁸⁾.

Prireikus, šioje pakopoje toliau nagrinėjami etikos klausimai. Šiuo tikslu EMTTVI skiria nepriklausomus ekspertus, kurie dalyvauja etikos aspektų vertinimo procese. (Žr. B priedą).

⁽¹⁾ Remiantis galutiniu sąrašu, kurį sudaro EMTTVI pagal 3.1.7. skyrių.

⁽²⁾ Tai gali apimti pagrindinių tyrėjų vardus, pavardes, pasiūlymą pateikusių juridinių asmenų pavadinimus, pasiūlymo pavadinimą ir santrumpą.

⁽³⁾ Subjektai, su kuriais sudaromi susitarimai dėl koordinavimo ir paramos veiksmų, ir (arba) asmenys, kurių atžvilgiu tokie veiksmai atliekami.

⁽⁴⁾ Pagrindiniai tyrėjai ir (arba) paraišką pateikusios institucijos.

⁽⁵⁾ Prireikus įkaitant konsultavimosi su programos komitetu procedūros, numatytos specialiojoje programoje „Idėjos“, atlikimą.

⁽⁶⁾ Remiantis Dalyvavimo taisyklių 16.4 straipsniu ir Komisijos taisyklėmis dėl dalyvių egzistavimo ir juridinio statuso, taip pat dėl jų veiklos ir finansinių pajėgumų vykdant netiesioginius veiksmus, kuriems teikiama parama pagal 7 BP, patikrinimo, C(2007) 2466.

⁽⁷⁾ Papildomos sąlygos gali būti susijusios su etikos aspektų vertinimo reikalavimais.

⁽⁸⁾ Finansinio reglamento 114 straipsnis.

Rengiant dotacijos dokumentus negalimos jokios derybos dėl mokslinio ir (arba) techninio pasiūlymo turinio. Dotacija skiriama pasiūlymą pateikusiam juridiniam asmeniui atsižvelgiant į jo pateiktą pasiūlymą ir tam pasiūlymui po tarpusavio vertinimo rekomenduojamą finansavimą; taip pat atsižvelgiama į pasiūlymą pateikusių juridinio asmens susitarimą su pagrindiniu tyrėju.

Jei sudaryti susitarimą su pagrindiniu tyrėju ir pasiūlymą pateikusių juridiniu asmeniu tampa neįmanoma arba vienas iš jų ar abu per pagrįstą terminą, kuris gali būti nustatytas, nepasirašo reikalingo papildomo susitarimo, dotacijos dokumentų rengimas gali būti nutrauktas.

Dotacijos susitarimai, skirti į rezervinį sąrašą įtrauktiems pasiūlymams, gali būti pradedami rengti tada, kai tampa aišku, kad biudžete atsirado pakankamai lėšų vienam ar daugiau tokių projektų finansuoti. Atsižvelgiant į turimą biudžetą, dotacijos dokumentai pirmiausia pradedami rengti aukščiausioje pozicijoje esančiam pasiūlymui, o po to visiems kitiems žemesnėse pozicijose esantiems projektams.

5. PRIEDAI

5.1. A priedas. Popierinių pasiūlymų versijų teikimo procedūros

Išskirtiniais atvejais, kai pareiškėjas neturi absoliučiai jokių galimybių naudotis elektronine paraiškų teikimo sistema ir kai neįmanoma imtis priemonių tokiai padėčiai ištaisyti, jis gali prašyti EMTTVI leidimo pateikti popierinę paraiškos versiją. Prašymą, kuriame privalo būti aiškiai nurodytos tokio atvejo aplinkybės, EMTTVI turi gauti ne vėliau kaip likus mėnesiui iki kvietimo teikti paraiškas galutinio termino.

Prašymas leisti pateikti popierinę paraiškos versiją turi būti siunčiamas šiuo adresu:

European Research Council Executive Agency
Head of „Scientific Management Department“
COV2
1049 Brussels
Belgium

Į tokį prašymą, EMTTVI atsako per penkias darbo dienas nuo jo gavimo. Jei nusprendžiama leisti taikyti išimtį, EMTTVI atitinkamam pareiškėjui išsiunčia popierinių paraiškų versijų teikimo formas.

Jei dėl tam tikro kvietimo ypatybių paraiškų teikimas internetu yra apskritai netinkamas, EMTTVI iš pat pradžių gali nuspręsti priimti popierines paraiškų versijas. Tokiais atvejais ši galimybė nurodoma kvietime teikti paraiškas, o popierinių paraiškų versijų teikimo formos yra viešai prieinamos.

Kai individualios ar bendros išimties tvarka, kaip aprašyta anksčiau, leidžiama teikti popierines paraiškų versijas, siuntos su popierinėmis paraiškų versijomis gali būti pristatomos naudojantis paprasto pašto ar privataus kurjerio paslaugomis arba asmeniškai. Pasiūlymų versijos, pateiktos nešiojamose elektroninėse laikmenose (pavyzdžiui, CD-ROM ar kitoje panašioje elektroninėje priemonėje), e. paštu arba faksu, nebus vertinamos. Popierinės paraiškų versijos privalo būti pateiktos vienoje siuntoje. Jei pareiškėjai nori pateikti pasiūlymo pakeitimus ar papildomos informacijos, jie privalo aiškiai nurodyti kurios pasiūlymo dalys pakeistos, o pakeitimai ir (arba) papildomos dalys turi būti pateiktos ir gautos iki paraiškų pateikimo termino pabaigos. Papildomas ar iš dalies pakeistas pasiūlymo turinys, gautas pasibaigus paraiškų pateikimo terminui, nesvarstomas ir nevertinamas.

Jei pasiūlymas siunčiamas naudojantis pašto ar kurjerio paslaugomis, išsiuntimo data laikoma pašto spaude nurodyta data arba išsiuntimo kvito data. Pristatytas siuntas su pasiūlymais EMTTVI⁽¹⁾ gali atidaryti, siekdama registruoti duomenų bazėse administracinius duomenis ir iššūsti patvirtinimą, kad pasiūlymas buvo gautas.

5.2. B priedas. Etikos aspektų vertinimo procedūros

Į v a d a s

Siekiant įgyvendinti 7 BP 6 straipsnį ir Dalyvavimo taisyklių 15 straipsnį, į vertinimo procedūrą įtraukiamas pirminis pasiūlymuose iškiliusių etikos aspektų nustatymas ir vėliau tokių pasiūlymų etikos aspektų tikrinimas. Prireikus, po pasiūlymų etikos aspektų tikrinimo ir prieš tai, kai EMTTVI, remdamasi nustatytomis taisyklėmis, priims sprendimą dėl pasiūlymų atrankos, gali būti atliekamas pasiūlymų etikos aspektų vertinimas. Pasiūlymų etikos aspektų tikrinimą ir etikos aspektų vertinimą (šiam priede jie kartu vadinami etikos aspektų vertinimo procedūra) atlieka nepriklausomi ekspertai, turintys reikalingų įgūdžių etikos srityje.

⁽¹⁾ Arba rangovas, kurio užduotis – teikti administravimo paslaugas per vertinimo procesą.

Vykdam etikos aspektų vertinimo procedūrą, siekiama užtikrinti, kad Europos Sąjunga neremtų mokslinių tyrimų, prieštaraujančių pagrindiniams etikos principams, nurodytiems atitinkamose ES taisyklėse, ir ištirti, ar konkretus mokslinis tyrimas atitinka sprendimuose dėl 7 BP ir specialiojoje programoje „Idėjos“ pateiktas mokslinių tyrimų etikos taisykles. Į Europos mokslo ir naujųjų technologijų etikos grupės nuomonę yra ir bus atsižvelgiama.

Pasiūlymai

Pririnkus ir (arba) tada, kai to reikalaujama kvietime, į pasiūlymus įtraukiamas etikos aspektų skyrius, kuriame:

- aprašomi galimi siūlomų mokslinių tyrimų etikos aspektai, susiję su tokių tyrimų tikslais, metodais ir potencialiu rezultatų poveikiu,
- etikos požiūriu pagrindžiamas mokslinių tyrimų projekto planas,
- paaiškinama, kaip bus įvykdyti darbo programoje nustatyti etikos reikalavimai,
- nurodoma, kaip pasiūlymai atitinka šalies, kurioje planuojama vykdyti mokslinius tyrimus, nacionalinius teisinius ir etikos reikalavimus,
- nurodomas laikas, per kurį turi būti pateikiamas prašymas, kad susijusi nacionalinė valdžios institucija (pavyzdžiui, duomenų apsaugos institucija, klinikinių bandymų institucija ir t. t.) pateiktų nuomonę ir (arba) duotų sutikimą.

Tuo tikslu pareiškėjai turėtų užpildyti pareiškėjams skirtame vadove pateiktą etikos klausimų lentelę.

Per tokį procesą EMTTVI gali bet kada susisiekti su pareiškėju, kad jis suteiktų papildomos informacijos, reikalingos vykdant etikos aspektų patikrinimą.

Bendroji procedūrinė tvarka

Etikos aspektų tikrinimo procedūros ir Etikos aspektų vertinimo grupių darbo organizavimas

Pasiūlymų etikos aspektų pirminis tikrinimas grupėje

EMTTVI Etikos grupė atlieka pirminį visų pasiūlymų, kuriuos rekomenduojama finansuoti, patikrinimą siekdama nustatyti pasiūlymus, dėl kurių neiškyla jokių etikos klausimų ir kuriems finansavimą galima skirti net ir negavus nepriklausomų ekspertų nuomonės. Visi kiti pasiūlymai pateikiami tolesniam etikos aspektų tikrinimui. Šio proceso pagrindas – etikos klausimų lentelė ir pareiškėjų pateikti pasiūlymai.

Pasiūlymų pateikimas Etikos aspektų tikrinimo grupei

Visi pasiūlymai, dėl kurių, kaip nustatyta per pirminį patikrinimą, gali iškilti etikos klausimų, pateikiami Etikos aspektų tikrinimo grupei, kurią sudaro reikiamų įgūdžių etikos srityje turintys nepriklausomi ekspertai.

Tikrinimo grupės ekspertai nustato pasiūlymus, kuriuose numatomas tinkamas etikos klausimų sprendimo būdas; pasiūlymus, dėl kurių etinių aspektų iškilusias abejones būtų galima pašalinti gavus tinkamą dokumentinę informaciją ir (arba) patvirtinimą nacionaliniu lygmeniu; ir pasiūlymus, kuriuos reikia išsamiau išnagrinėti dėl juose iškilusių etikos aspektų svarbos ir kuriuos reikia perduoti Etikos aspektų vertinimo grupei⁽¹⁾.

Ekspertai parengia ir pasirašo kiekvieno patikrinto pasiūlymo etikos aspektų tikrinimo ataskaitą, kurioje yra reikalavimų skyrius. Šie reikalavimai tampa sutartiniais išpareigojimais.

Pasiūlymų pateikimas Etikos aspektų vertinimo grupei

Projektai, dėl kurių iškyla svarbių etikos klausimų, kurie nustatomi per etikos aspektų tikrinimą, pateikiami Etikos aspektų vertinimo grupei. Kai klausimų iškyla dėl mokslinių tyrimų, susijusių su intervencija į žmogaus kūną⁽²⁾, žmogaus embrionais ir žmogaus embrionų kamieninėmis ląstelėmis, taip pat nežmogiškais primatais, tokių projektų etikos aspektai visada perduodami⁽³⁾ nagrinėti vertinimo grupei.

Etikos aspektų vertinimo grupė tikrina pasiūlyme iškilusius etikos klausimus ir nustato, kokių etikos reikalavimų reikėtų laikytis, kad pasiūlymas taptų tinkamas etikos požiūriu. Šiame etape Etikos aspektų vertinimo grupė gali nustatyti pasiūlymus, dėl kurių iškyla didelių etikos problemų, galinčių užkirsti kelią finansuoti projektą.

Etikos aspektų tikrinimo grupės ir Etikos aspektų vertinimo grupės sudėtis

Etikos grupės sudaro įvairių sričių, pavyzdžiui, teisės, sociologijos, psichologijos, filosofijos ir etikos, medicinos, molekulinės biologijos, chemijos, fizikos, inžinerijos, veterinarijos mokslų, nepriklausomi ekspertai, kurių apytiksliai pusė yra mokslininkai, o kita pusė – ne mokslininkai.

⁽¹⁾ Mokslinių tyrimų generalinis direktoratas atsakingas už šias sritis: žmogaus embrionų kamieninių ląstelių, nežmogiškų primatų, žmogaus įsikišimo, todėl šioms kategorijoms priskiriami pasiūlymai visada pateikiami Mokslinių tyrimų generalinio direktorato Etikos aspektų vertinimo grupei.

⁽²⁾ Pavyzdžiui, klinikiniai bandymai ir moksliniai tyrimai, susiję su gyviems žmonėms taikomais invaziniais metodais (pavyzdžiui, imami audinių ėminiai).

⁽³⁾ Šioms kategorijoms priskiriami pasiūlymai visada pateikiami Mokslinių tyrimų generalinio direktorato Etikos aspektų vertinimo grupei.

EMTTVĮ iš Komisijos Septintajai bendrajai programai nustatytų ir atrinktų arba Mokslo tarybos nustatytų ekspertų atranka tinkamos kvalifikacijos etikos ekspertus. Grupėse išlaikoma geografinė ir lyčių pusiausvyrą; grupės sudėtis priklauso ir nuo vertinamų pasiūlymų pobūdžio. Skiriant etikos ekspertą, atitikimas etikos reikalavimams patvirtinamas raštu, sudarytu naudojantis Komisijos patvirtintų nepriklausomų ekspertų skyrimo raštų pavyzdžiais.

Į grupės posėdžius gali būti kviečiami pilietinės visuomenės atstovai.

Etikos aspektų vertinimas

Paprastai pirmame etape nepriklausomi ekspertai pasiūlymus tikrina nuotoliniu būdu. Tada antrame etape pasiūlymai aptariami tinkamai sudarytoje Etikos aspektų vertinimo grupėje siekiant priimti bendrą sprendimą.

Grupė parengia etikos aspektų vertinimo ataskaitą. Etikos aspektų vertinimo ataskaitoje pateikiamas etikos klausimų sąrašas, apibūdinama, kaip tuos klausimus sprendžia pagrindinis tyrėjas ir jo komanda, nurodomi Etikos aspektų vertinimo grupės reikalavimai ir rekomendacijos. Ataskaitą pasirašo Etikos aspektų vertinimo grupės ekspertai. Jei bendras susitarimas nepasiekiamas, ataskaitoje pateikiama Etikos aspektų vertinimo grupės daugumos ekspertų nuomonė.

Etikos aspektų tikrinimo ir etikos aspektų vertinimo ataskaitos

Pagrindiniam tyrėjui ir pasiūlymą pateikusiam juridiniam asmeniui apie etikos aspektų vertinimo procedūros rezultatus pranešama etikos aspektų tikrinimo ataskaitoje arba etikos aspektų vertinimo ataskaitoje. Pasiūlymą vertinusių ekspertų tapatybė nėra nurodoma.

Priimant sprendimą dėl projekto finansavimo atsižvelgiama į etikos aspektų vertinimo procedūros rezultatus. Tam gali reikėti padaryti dotacijos susitarimo ir jo priedų pakeitimus arba išskirtiniais atvejais – nutraukti dotacijos susitarimo rengimą.

Nacionalinis pritarimas ir kompetingų etikos komiteto nuomonė

EMTTVĮ įsitikina, kad pareiškėjai gavo tinkamą nacionalinės valdžios institucijos pritarimą ir (arba) teigiamą kompetingų etikos komiteto nuomonę, ir tik tada pasirašo dotacijos susitarimą. Jei nacionalinės valdžios institucijos pritarimo ir (arba) vietos etikos komiteto teigiamos nuomonės negaunama iki dotacijos susitarimo įsigaliojimo, tada į susitarimą įtraukiamas specialus punktas, kuriame reikalaujama, kad atitinkamas leidimas arba nuomonė būtų gauti prieš pradėdant atitinkamą mokslinį tyrimą.

Pakartotinis etikos aspektų tikrinimas ir etikos auditas

Ekspertai gali reikalauti, kad pasiūlymai, kurių etikos aspektai yra tikrinami ir (arba) vertinami, vėliau būtų pakartotinai tikrinami ir būtų atliekamas jų etikos auditas. Pakartotinį tikrinimą ir auditą vykdo ekspertai, kurių specializacija – etikos klausimai, ne anksčiau kaip per pirmąjį pasiūlymo finansinį ataskaitinį laikotarpį. Pakartotinio tikrinimo ir audito procedūros tikslas – padėti paramos gavėjams spręsti jų darbe iškilusius etikos klausimus ir prireikus imtis taisomųjų veiksmų.

Išskirtiniais atvejais po pakartotinio tikrinimo ir audito procedūros gali būti pateikta rekomendacija EMTTVĮ nutraukti dotacijos susitarimą. Pakartotinio tikrinimo ir audito procedūrą organizuoja ir įgyvendina Komisijos Mokslinių tyrimų generalinio direktorato Etikos aspektų vertinimo sektorius.

Specifinės procedūros, taikomos mokslinių tyrimų veiklai, susijusiai su žmogaus embrionų kamieninėmis ląstelėmis⁽¹⁾

Vertindama ir atrinkdama pasiūlymus, susijusius su žmogaus embrionų kamieninių ląstelių (žEKL) naudojimu, ir prieš pradėdama rengti susijusius dotacijos susitarimus, EMTTVĮ laikosi šios procedūros.

Taikoma 3 skyriuje apibūdinta bendroji mokslinė tarpusavio vertinimo procedūra. Be to, mokslinėje tarpusavio vertinimo procedūroje dalyvaujantys nepriklausomi ekspertai vertina, ar:

- projektas padeda siekti svarbių mokslinių tyrimų tikslų pagerinti Europos pagrindinių tyrimų mokslines žinias arba medicines žinias, siekiant patobulinti žmonėms taikomus diagnostinius, prevencinius arba terapinius metodus,
- žEKL naudojimas yra būtinas siekiant pasiūlyme nurodytų mokslinių tikslų. Visų pirma pareiškėjai turi dokumentais įrodyti, kad atitinkamos patvirtintos alternatyvos (visų pirma kitų šaltinių ir kilmės kamieninės ląstelės) siekiant numatomų pasiūlymo tikslų yra netinkamos ir (arba) neprieinamos. Palyginamiesiems žEKL ir kitų žmogaus kamieninių ląstelių moksliniams tyrimams ši nuostata nėra taikoma.

⁽¹⁾ Atsižvelgiant į 2006 m. liepos 24 d. Komisijos pareiškimą (OL L 412, 2006 12 30, p. 42).

Etikos aspektų vertinimo procedūra

Finansuoti rekomenduoti mokslinių tyrimų, kuriuose naudojamos ŽEKL, pasiūlymai pateikiami Komisijos Mokslinių tyrimų generaliniam direktoratui, kad būtų atliktas jų etikos aspektų vertinimas. Komisijos etikos aspektų vertinimo procedūros, taikomos pagal 7 BP pateiktiems pasiūlymams, susijusiems su ŽEKL naudojimu, yra apibūdintos Komisijos patvirtintų skyrimo raštų pavyzdžiuose.

Nacionalinis pritarimas ir kompetentingo etikos komiteto nuomonė

EMTTVĮ įsitikina, kad pareiškėjai gavo tinkamą kompetentingos vietos ar nacionalinės valdžios institucijos pritarimą, ir tik tada pasirašo dotacijos susitarimą.

Jei nacionalinės valdžios institucijos pritarimo ir (arba) teigiamos vietos etikos komiteto nuomonės negalima gauti iki numatomos projekto pradžios datos, dotacijos susitarimas gali būti sudarytas, jei į jį įtraukiamas specialus punktas, kuriame reikalaujama, kad atitinkamas leidimas arba nuomonė būtų gauti prieš pradėdant atitinkamą mokslinių tyrimų veiklą.

Rengiant dotacijos susitarimą, atsižvelgiama į etikos aspektų vertinimo rezultatus. Tam gali reikėti padaryti dotacijos susitarime nustatyto darbo aprašo pakeitimus arba tam tikrais atvejais – nutraukti dotacijos susitarimo rengimą.

Pasiūlymų, susijusių su ŽEKL naudojimu, atveju, po etikos aspektų vertinimo procedūros, pagal Tarybos sprendimo 2006/972/EB ⁽¹⁾ 6 straipsnio 9 dalį, tvirtinant finansavimą ir veiksmus, susijusius su ŽEKL naudojimu, taikoma Tarybos sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniuose nustatyta reguliavimo procedūra.

Be to, EMTTVĮ skatins pagrindinius tyrėjus palaikyti tinkamus ryšius su Europos ŽEKL registro tarnyba (<http://www.hescreg.eu/>). Taip siekiama užtikrinti ŽEKL linijų naudojimo skaidrumą ir platų turimos informacijos apie tokias linijas sklaidimą.

5.3. C priedas. Į pokalbį pakviestų pagrindinių tyrėjų kelionės, dienpinigių ir apgyvendinimo išlaidų kompensavimo taisyklės ⁽²⁾

1 straipsnis

1) Šios taisyklės taikomos:

a) asmenims, kuriuos EMTTVĮ pakvietė į pokalbį pagal 3.1.6.1 skyriaus nuostatas;

b) asmenims, lydintiems EMTTVĮ į posėdį pokalbio pakviestą neigalų asmenį.

2) Įpareigojimus nustatantys pareigūnai siekia užtikrinti, kad pokalbiai būtų organizuoti taip, kad pakviesti asmenys galėtų pasinaudoti ekonomiškiausiais kelionės bilietų tarifais.

Sprendimus dėl mokėjimo priimančius pareigūnai ypač atidžiai išnagrinėja prašymus kompensuoti neįprastai brangius lėktuvų bilietus. Jie turi teisę atlikti reikalingas patikras ir paprašyti į pokalbį pakviestus asmenis pateikti tuo tikslu reikalingą įrodymą. Jie taip pat turi teisę, kai tai pagrįsta, sumažinti išlaidų kompensaciją iki tokio tarifo, kuris paprastai taikomas įprastai kelionei iš asmens, pakviesto į pokalbį, buvimo vietos į susitikimo vietą.

3) Jei į pokalbį pakviestas neigalus asmuo turėjo išlaidų dėl savo neigalumo ar dėl jį lydinčio asmens, todėl 3 straipsnyje numatytos išmokos yra akivaizdžiai per mažos, tokios jo išlaidos kompensuojamos atsakingo atitinkamus įgaliojimus turinčio pareigūno nurodymu, kai jam bus pateikti patvirtinamieji dokumentai.

4) EMTTVĮ neatsako dėl jokios materialios, nematerialios ar fizinės žalos, kurią į pokalbį pakviesti asmenys arba neigalius asmenis lydintys asmenys patiria pakeliui į pokalbio vietą arba į ją atvykę, nebent tokia žala būtų tiesiogiai susijusi su EMTTVĮ.

Visų pirma, pakviesti asmenys, kurie į pokalbį vyksta savo transporto priemone, yra visapusiškai atsakingi už nelaimingus atsitikimus, kurie gali įvykti dėl jų kaltės.

2 straipsnis

1) Visi į pokalbį pakviesti asmenys turi teisę gauti kelionės tinkamiausia esamam nuotoliui transporto priemone iš jų buvimo vietos, kuri yra nurodyta kvietime (darbo ar namų adresas), į pokalbio vietą išlaidų kompensaciją. Paprastai, jei atstumas mažesnis nei 400 km (į vieną pusę, remiantis oficialiai nurodytu atstumu geležinkeliu), galima rinktis kelionę traukiniu pirmos klasės vagonu, o jei atstumas didesnis nei 400 km, galima rinktis ekonominės klasės kelionę lėktuvu.

Jei kelionė lėktuvu trunka 4 valandas ar ilgiau be sustojimų, kompensuojama verslo klasės lėktuvo bilieto kaina.

⁽¹⁾ OL L 400, 2006 12 30, p. 243.

⁽²⁾ EMTTVĮ gali įdiegti elektroninę sistemą, kuri būtų taikoma pateikiant pagal šias išlaidų kompensavimo taisykles reikalaujamas popierines formas ir dokumentų originalus.

- 2) Kelionės asmeniniu automobiliu išlaidos kompensuojamos tuo pačiu tarifu, kaip kelionė traukiniu pirmos klasės vagone.
- 3) Jei reikalingo traukinio maršruto nėra, kelionės asmeniniu automobiliu išlaidos kompensuojamos 0,22 EUR už kilometrą tarifu.
- 4) Taksi paslaugų ir automobilio statymo išlaidos buvimo vietoje (arba išvykimo oro uoste) nekompensuojamos.

3 straipsnis

- 1) Už kiekvieną dalyvavimo pokalbyje dieną mokami fiksuoto dydžio dienpinigiai, skirti visoms pokalbio vietoje turėtoms išlaidoms padengti, įskaitant, pavyzdžiui, maitinimo ir vietos transporto (autobuso, tramvajaus, metro, taksi, automobilio statymo, kelių rinklavių ir kitas) išlaidas, taip pat kelionės draudimo ir draudimo nuo nelaimingų įvykių išlaidas.
- 2) Vienos dienos dienpinigių tarifas yra 92,00 EUR.
- 3) Jei kvietime nurodyta buvimo vieta yra ne toliau kaip už 100 km nuo vietos, kurioje įvyks pokalbis, vienos dienos dienpinigių tarifas sumažinamas 50 %.
- 4) Jei pakviesti asmenys pokalbio organizavimo vietoje praleidžia vieną ar daugiau parų dėl to, kad pokalbių laikas yra nesuderinamas su skrydžių ar traukinių tvarkaraščiu ⁽¹⁾, jie turi teisę gauti ir apgyvendinimo išmoką. Taikomas tarifas – 100 EUR parai. Parų skaičius negali būti didesnis nei pokalbiui numatytų dienų skaičius + 1.
- 5) Papildoma apgyvendinimo išmoka ir (arba) papildomi dienpinigiai gali būti išmokami išskirtiniais atvejais, jei, prailginęs viešnagę, į pokalbį pakviestas asmuo galėtų sumažinti transporto išlaidas didesne suma, nei jam išmokama išmokų.

4 straipsnis

- 1) Išlaidas kompensuoja EMTTVĮ, gavusi į pokalbį pakviesto asmens tinkamai užpildytą, jo ir EMTTVĮ pareigūno, tvirtinančio į pokalbį pakviesto asmens dalyvavimą, pasirašytą prašymą kompensuoti išlaidas.

Pasirašydami prašymą kompensuoti išlaidas, į pokalbį pakviesti asmenys garbingai pareiškia, kad prašomų kompensuoti kelionės išlaidų neapmoka ir (arba) išmokų už tą pačią kelionę tuo pačiu laikotarpiu neišmoka kitos Europos Sąjungos institucijos ar kitos organizacijos arba asmenys ir kad prašoma kompensuoti suma atitinka faktiškai patirtas išlaidas. Netikslumų ir (arba) suklustotų prašymų atveju taikomos administracinės nuobaudos pagal Finansinio reglamento įgyvendinimo taisyklių 265a straipsnio 3 dalį.

- 2) Kelionės išlaidos kompensuojamos ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo paskutinės pokalbio dienos pateikus patvirtinamųjų dokumentų originalus: bilietus ir sąskaitas, o jei bilietai buvo įsigyti internetu – elektroninės rezervacijos formos spausdintą kopiją ir išvykstant gautus įsodinimo talonus. Pateiktuose dokumentuose turi būti nurodyta kelionės klasė, kelionės laikas ir sumokėta suma.

Jei į pokalbį pakviestas asmuo nesilaiko šios dalies nuostatų, EMTTVĮ yra atleidžiama nuo įsipareigojimo kompensuoti kelionės išlaidas ar sumokėti išmokas, nebent į pokalbį pakviestas asmuo gali pateikti atsakingam atitinkamus įgaliojimus turinčiam pareigūnui pagrįstai priimtina tinkamą įrodymą.

- 3) EMTTVĮ kompensuoja į pokalbį pakviesto asmens išlaidas per Finansinio reglamento įgyvendinimo taisyklėse nurodytą laikotarpį.
- 4) Kelionės išlaidos kompensuojamos eurai, jei reikalinga, taikant pokalbio dieną galiojusį keitimo kursą.
- 5) Dienpinigiai ir, prireikus, apgyvendinimo išmoka išmokami eurai, taikant pokalbio dieną galiojusį fiksuotą tarifą. Dienpinigių ir apgyvendinimo išmokos tarifai gali būti keičiami atsižvelgiant į pragyvenimo lygio Briuselyje pokyčius.
- 6) Kelionės išlaidų kompensacija, dienpinigiai ir (arba) apgyvendinimo išmokos pervedami į tą pačią banko sąskaitą.

⁽¹⁾ Paprastai negali būti reikalaujama, kad į pokalbį pakviesti asmenys išvyktų iš savo buvimo vietos į vietą, kurioje įvyks pokalbis, anksčiau kaip 7.00 val. (iš stoties arba kitos vietos, jei išvyksta kita transporto priemone) arba 8.00 (iš oro uosto); atvyktų į vietą, kurioje įvyks pokalbis, po 21.00 val. (į oro uostą) arba 22.00 val. (į stotį arba kitur, jei atvyksta kita transporto priemone); atvyktų į buvimo vietą po 23.00 val. (į oro uostą, stotį arba kitur, jei grįžta kita transporto priemone).

7) Gavęs įgaliojimą, įpareigojimus nustatantis pareigūnas gali pagrįstai, atsižvelgdamas į pateiktus patvirtinamuosius dokumentus, leisti kompiuteriškai pakviestų asmenų išlaidas, kurias jie patyrė vykdydami specialius jiems raštu pateiktus nurodymus.

5.4. D priedas. Su saugumu susijusiems EMTT veiksmams taikoma tvarka

A) Įvadas

Dėl slapto nagrinėjimų klausimų pobūdžio ir tam tikrų pajėgumų skirtumų, į kuriuos būtina atsižvelgti siekiant apsaugoti Europos piliečius, su saugumu susijusiems moksliniams tyrimams taikomos specialios procedūros. EMTT veiksmams įslaptinami ⁽¹⁾, jei laikoma, kad jie yra susiję su slaptumu.

Toliau pateikiamas šių procedūrų apibūdinimas. Prireikus, procedūros taikomos EMTT veiksmams, kai sprendžiami su slaptumu susiję klausimai.

B) EMTT veiksmų, kurie gali būti laikomi susijusiais su slaptumu, nustatymas

Su slaptumu susijusiu EMTT veiksmu laikomas veiksmas, kurį atliekant gali būti dirbama su įslaptinta informacija.

Pasiūlymas žymimas žyma „svarbus saugumui“:

- kai pareiškėjas nurodo, jog pasiūlymas neskelbtinas,
- jei pasiūlymą vertinantys ekspertai arba EMTTVI nustato arba įtaria vieną iš šių aplinkybių:
 - pasiūlymas yra arba gali būti pagrįstas įslaptinta informacija,
 - numatoma įslaptinti kai kurias įgytas žinias.

Kai pasiūlymas žymimas žyma „svarbus saugumui“, planuojamo darbo aplinkybės tikrinamos pagal toliau C skyriuje apibūdintą procedūrą.

Jei reikalaujama atitinkamame pareiškėjams skirtame vadove, prireikus pasiūlymuose privaloma nurodyti pirmines žinias, būtinas EMTT veiksmams atlikti, ir įslaptintas žinias, kurios bus įgytos atliekant veiksmą. Jei pasiūlymas susijęs su įslaptinta informacija (kuri yra pasiūlymo pagrindas ir (arba) kuri yra įgyjama), pasiūlymo dalį sudaro Saugumo aspektų paaiškinimas (SAL) ⁽²⁾ ir kartu su juo pateikiamas Slaptumo žymų vadovas (SŽV) ⁽³⁾.

Slaptumo žymų vadove nustatomas:

- pirminės informacijos ir įgytos informacijos įslaptinimo lygis,
- kokie dalyviai galės naudotis informacija, ir tokios informacijos tipas.

Be to, prašoma pateikti šiuos dokumentus:

- patalpų saugumo pažymėjimo (PSP) (arba prašymo išduoti PSP) kopiją; PSP galiojimą tikrina Komisijos Saugumo direktoratas, naudodamasis atitinkamais oficialiais kanalais su susijusiomis nacionalinėmis saugumo institucijomis,
- oficialų susijusių saugumo institucijų raštišką leidimą naudotis įslaptinta pirmine informacija.

SAL ir SŽV, kartu su patvirtinamaisiais dokumentais tikrinami taikant toliau apibūdintą tikrinimo procedūrą.

C) EMTT veiksmų, kurie gali būti įslaptinami, tikrinimas

Atlikus mokslinį pasiūlymų įvertinimą, sudaromas jų reitingų sąrašas pagal vertinimo rezultatus. EMTTVI nustato galutinį sąrašą, į kurį yra įtraukti pasiūlymai, kuriems gali būti teikiamas finansavimas, t. y. atrinkti pasiūlymai, kuriems numatytas finansavimas, ir rezervinį (-ius) sąrašą (-us).

Į galutinį sąrašą arba į rezervinį (-ius) sąrašą (-us) įtrauktam EMTT veiksmui, pažymėtam žyma „svarbus saugumui“, taikoma tikrinimo procedūra. Tikrinimą atlieka specialus pakomitetas – Saugumo tikrinimo komitetas.

⁽¹⁾ Kaip apibrėžta 2001 m. lapkričio 29 d. Komisijos sprendime 2001/844/EB, EAPB, Euratomas (OL L 317, 2001 12 3, p. 1), iš dalies keičiančiame jos darbo tvarkos taisyklės dėl jos saugumo nuostatų ir vėlesnių pakeitimų.

⁽²⁾ Saugumo aspektų paaiškinimas (SAL), kaip apibrėžta Sprendimo 2001/844/EB, EAPB, Euratomas 27 skyriuje, yra specialių sutartinių sąlygų rinkinys, kurį parengia susitariančioji institucija ir kuris yra įslaptintos sutarties, pagal kurią gali būti susipažįstama su ES įslaptinta informacija arba tokia informacija gali būti surinkta, sudėtinė dalis – jame nurodomi saugumo reikalavimai arba sutarties elementai, kurių saugumą būtina užtikrinti.

⁽³⁾ Kaip apibrėžta Sprendime 2001/844/EB, EAPB, Euratomas.

Saugumo tikrinimo komitetą sudaro tų valstybių narių, iš kurių yra pateikta paraiškų, atstovai, paskirti glaudžiai bendradarbiaujant su kompetentingomis nacionalinėmis saugumo institucijomis, prireikus pritarant susijusios programos komiteto (-ų) atstovams. Komitetui pirmininkauja Komisijos atstovas.

Šis komitetas tikrina, ar pareiškėjai tinkamai atsižvelgia į visus saugumo aspektus. Pasiūlymus tikrina komiteto nariai, kurie yra iš tų pačių šalių, kaip ir pasiūlymus pateikę asmenys.

Šio proceso rezultatas turėtų būti bendra susijusių nacionalinių atstovų pozicija rekomenduoti vieną iš šių veiksmų:

- *Įslaptinimas nereikalingas.* Galima pradėti EMTT dotacijos susitarimų rengimo procedūras (nors prireikus gali būti pateiktos rekomendacijos dėl tokių susitarimų rengimo).
- *Įslaptinimas reikalingas.* Pateikiamos specialios rekomendacijos dėl EMTT dotacijos susitarimo rengimo. Rekomendacijos yra įtraukiamos į dotacijos susitarimą kaip būtinosios sąlygos. EMTT veiksmas įslaptinamas ⁽¹⁾. ES lygmeniu jis priskiriamas prie aukščiausios vykdančios EMTT veiksmus naudotos arba sukurtos informacijos, kaip nurodyta SAL ir kartu pateiktame ŠŽV, įslaptinimo kategorijos.
- *Pasiūlyme yra pernelyg daug su slaptumu susijusių aspektų,* kad jį būtų galima finansuoti, nes pareiškėjai neturi tinkamos patirties, įgūdžių ar leidimų tinkamai tvarkyti įslaptintą informaciją. Tokiu atveju pasiūlymas gali būti atmestas. Jei taip įvyktų, EMTTVI nurodo pasiūlymo atmetimo priežastis, nebent tos priežastys yra įslaptintos.

Remiantis šia bendrąja pozicija, nustatomas įslaptinimo lygis. Atitinkamai EMTTVI, rengdama ir įgyvendindama dotacijos susitarimą, kartu su susijusiomis nacionalinėmis saugumo institucijomis tikrina, ar taikomos visos būtinos procedūros ir vykdomi visi veiksmai siekiant užtikrinti tinkamą įslaptintos informacijos tvarkymą.

D) Eksporto ir siuntimo licencijos

Be to, pasiūlymas, neatsižvelgiant į tai, ar jis yra įslaptintas, gali būti laikomas susijusiu su slaptumu, jei pagal jį numatoma keistis medžiagomis pagal eksporto arba siuntimo licencijas.

Tokiu atveju pareiškėjai turi laikytis nacionalinių įstatymų ir ES teisės aktų ⁽²⁾. Jei siekiant atlikti suplanuotą darbą reikalingos eksporto licencijos (arba ES vidaus licencijos), pareiškėjai turi paaiškinti tokį reikalavimą turėti atitinkamas eksporto arba siuntimo licencijas ir pateikti tokių licencijų (arba jų prašymo) kopijas.

E) Tarptautinis bendradarbiavimas

Saugumo klausimai negali būti paraiškų atmetimo priežastis, kai paraiškos yra susijusios su neįslaptintais EMTT veiksmiais, kuriuos įgyvendinant dalyvauja trečiųjų šalių ⁽³⁾ subjektai. Išimtyje taikomos tik tada, kai:

- darbo programoje norodyta, kad su atitinkama tema susijęs tarptautinis bendradarbiavimas negalimas: tokiu atveju pasiūlymas, kuriame numatomas tarptautinis bendradarbiavimas, pripažįstamas neatitinkančiu kriterijų,
- pasiūlymas žymimas žyma „svarbus saugumui“ – tokiu atveju pasiūlymas tikrinamas pagal pirmiau nurodytą procedūrą.

⁽¹⁾ Konfidencialių duomenų tvarkymą reglamentuoja visi susiję bendrijos teisės aktai, įskaitant institucijų vidaus taisykles, pavyzdžiui, Sprendimą 2001/844/EB, iš dalies keičiantį jos darbo tvarkos taisykles dėl jos saugumo nuostatų.

⁽²⁾ 2009 m. gegužės 5 d. Tarybos reglamentas Nr. 428/2009, nustatantis Bendrijos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų ir tranzito kontrolės režimą (OL L 134, 2009 5 29, p. 1).

⁽³⁾ Trečioji šalis – šalis, kuri nėra ES valstybė narė ir nedalyvauja Septintojoje bendrojoje programoje.